

**MATURITEETTI KAATUU PUHEKIELEEN –
KEHITYS HUOLETTAA YLIOPISTOVÄKEÄ**

JYVÄSKYLÄN YLIOPIPPILASLEHTI 9. MAALISKUUTA – 29. MAALISKUUTA 2015 55. VUOSIKERTA

3

MISTÄ RANKINGIT
KERTOAVAT?

NÄIN VAIHDAT
PÄÄAINETTA

MITTASIMME
RUOKAJONOT

JYLIKÄÄRI

ARE

RÄPPÄÄ KORTEPOHJASTA

#Koulutuslupauksella on helppo ratsastaa

Suomen korkeakouluopiskelijat keräävät nyt eduskuntavaaliehdokkailta lupauksia opiskelijoiden aseman puolustamiseksi. Opiskelijajärjestöt käynnistivät 25.2. #Koulutuslupauskampanjan, joka pyrkii sitouttamaan ehdokkaita opiskelijoille tärkeisiin tavoitteisiin.

Kampanjan kärjessä on neljä kohtaa, joihin paikalliset oppilas- ja ylioppilaskunnat penäävät oman alueensa ehdokkailta kantoja: pidetäänkö koulutus maksuttomana, laajennetaanko YTHS kaikille korkeakouluopiskelijoille, säilyykö opintotuki nykyisenlaisena ja jätetäänkö koulutus leikkauslistojen ulkopuolelle. Kun ehdokkaiden vastaukset on saatu koottua, kyselyn tulokset julkaistaan verkossa.

NYT ON JO TARPEEN VARMISTELLA, ETTEIVÄT SUOMALAI- OPISKELIJAT PÄÄDY KAIVAMAAN KUVETTA.

Veteraanipoliitikko poseerasi useita päiviä ennen kampanjastarttia Koulutuksesta ei leikata -kyltin kanssa valokuvassa, joka julkaistiin Turun yliopiston ylioppilaskunnan (TYU) Instagram-tilillä. Zyskoviczia ympäröi joukko kokoomuksen toimintaan osallistuvia TYUn hallituslaisia.

Jo pelkkä etuilu asettaa kuvan julkaisemisen outoon valoon, mutta vielä kiusallisemmaksi asian tekee se, että parin päivän päästä julkaistussa niin kutsutussa Benin listassa Zyskovicz ehdottaa opintotukeen 100 miljoonan euron leikkauksia ja lainapainotteisuuden lisäämistä. Näin siis #Koulutuslupauskampanja nosti etujoukoissa tapetille ehdokkaan, jonka tavoite innoitti vasta muutama vuosi sitten opiskelijoita bussilasteittain Helsinkiin osoittamaan mieltään.

KAMPANJASTARTIN YHTEYDESSÄ lukuisat ehdokkaat ehtivät poseerata sosiaalisessa mediassa kädessään kyltti, johon on kirjoitettu jokin kampanjan päälupauksista. Näitä kuvia ylioppilaskunnat ovat auliisti jakaneet. Ne ovat tuoneet nostetta ja näkyvyyttä kampanjalle ja sen tavoitteille.

Mutta kuvat ovat tuoneet nostetta ja näkyvyyttä myös ehdokkaille, joiden poliittiset kannat ovat valovuosien päässä opiskelijajärjestöjen ydintavoitteista. Ehdokkaan täytyy kannattaa vain yhtä neljästä päätavoitteesta päättäkseen järjestöjen some-seinille. Jos ehdokkaalla siis on riittävästi pokkaa, hän voi kannatella yhdellä kädellä YTHS kaikille -kylttiä ja väantää toisella opintotukihanoja off-asentoon.

Turussa ehtikin jo nousta kohu, kun kokoomuksen Ben Zyskovicz otti varaslähdön kampanjaan.

JOS KAMPANJALLA ratsastaviin ehdokkaksiin kannattaakin suhtautua varauksella, itse kampanjateemat kertovat paljon opiskelijajärjestöjen odotuksista. Neljästä pääkohdasta vain YTHS:n laajennus lupaisi opiskelijoille jotakin uutta ja hyvää, loput ovat nykytilan puolustamista.

Silmiinpistävin esimerkki puolustuskuoppien syvyydestä on kohta lukukausmaksujen vastustamisesta. Vielä vähän aikaa sitten pääpelkona olivat kaukomailla saapuvien opiskelijoiden maksut. Nyt on jo tarpeen varmistella, etteivät suomalaisopiskelijat päädy kaivamaan kuvetta.

#Koulutuslupauskampanjan tavoitteille siis kaikkea hyvää. Toivottavasti koulutuksesta saadaan tehtyä vakavasti otettava vaaliteema.

Minna Tiainen

paatoimittaja@jylkkari.fi

KANSAN ÄÄNI

ANNA PALAUTETTA JA HERÄTTELE KESKUSTELUA.

Puolimatkan puolitotuudet

Tässä lehdessä ilmestyi 16.2. kasvatustieteen professori Tapio Puolimatkan haastattelu. Puolimatka esitti siinä eräitä luonnontieteiden historiaan liittyviä väitteitä, joiden todenperäisyys on vähän niin ja näin. Luonnontieteiden ja etenkin fysiikan historiaan jonkin verran perehtyneenä haluan korjata niistä räikeimpiä.

Puolimatka vähättelee islamilaisen maailman merkitystä luonnontieteiden kehitykselle. Hän antaa ymmärtää, että luonnontieteiden harrastus islamilaisessa maailmassa kesti vain lyhyen aikaa ja oli keskittynyt Syyriaan. Molemmat väitteet ovat virheellisiä.

Tiede kukoisti islamilaisessa maailmassa vuosina 700-1200. Se on yhtä pitkä aika kuin täällä Euroopassa on kulunut tieteellisestä vallankumouksesta nykyaikaan. Tieteen keskus oli Bagdadissa, Irakissa, mutta tutkimusta tehtiin eri puolilla islamilaista maailmaa, kuten Egyptissä, Espanjassa, Intiassa, Marokossa, Persiassa ja Uzbekistanissa. Syyrialaisien rooli oli merkittävä antiikin kirjoitusten kääntämisessä arabiaksi.

Samaan aikaan, kun tiede Euroopassa vietti hiljaiseloa katolisen kirkon puristuksessa, se sai hengittää islamilaisessa maailmassa varsin vapaasti. Oikeaoppisuus oli islamilaisessa maailmassa väljempi käsite kuin katolises maailmassa.

Tiede alkoi Euroopassa kehittyä,

kun tänne alettiin perustaa yliopistoja. Niissä kirkolla ei ollut niin ehdotonta valtaa kuin muualla yhteiskunnassa.

Puolimatka väittää myös, että kristinopilla, erityisesti syntiinlankeemusopilla, olisi oleellinen merkitys luonnontieteiden kokeellisuudelle. Hänen perustelunsa on sangen kotikutoinen. Kokeellisuuden synty ei liity kristinuskoon. Antiikin aikana vaikuttanut **Aristoteles** oli ensimmäisiä kokeellisia luonnontieteilijöitä, erityisesti biologian alalla. Hän oli pakana ja eli paljon ennen kristinuskon syntyä. Varhaisiin kokeita tehneisiin fyysikoihin kuului myös 1000-luvulla elänyt arabi **ibn al-Haytham** eli **Alhazen**.

Luonnontieteen vallankumouksen keulahahmoiniin kuulunut **Isaac Newton** pohdiskeli paljon uskonnollisia kysymyksiä, mutta hän piti uskonnon ja tieteen tiukasti erillään. Hänen esimerkkiään soisi kaikkien tiedemiesten noudattavan tieteen edun nimissä.

Jukka Maalampi
FYSIKAN PROFESSORI

KOKEELLISUUDEN SYNTY EI LIITY KRISTINUSKOON.

Työni europarlamentissa edellyttää Venäjä-asiantuntijuutta

TUTTAVANI Jani Tanskanen kirjoitti Jylkkärissä (12.2.2015) osuvasti asiantuntijuudesta.

Samalla hän kuitenkin kyseenalaisi oman asiantuntijuuteni, mielestäni hieinan hatarin ja yksipuolisen perusteen.

Tanskanen noudatti hyvää journalistista etikettiä, kun kertoi ennalta minulle kirjoittavansa tällaisen tekstin.

Täsmensin tällöin Tanskaselle, että tekstissä mainittujen pro gradu -tutkielman ja Aleksanteri-instituutin opintojen lisäksi olen opiskellut Venäjällä Pietarin valtion yliopistossa kansainvälisiä suhteita.

Mainitsin myös nykyisistä työtehtävistäni. Valmistumiseni jälkeen olen työskennellyt europarlamentaarikon avustajana, jossa työnkuvaani kuuluu poliittinen avustaminen kehitys- ja ulkoasiainvalio-

kunnassa sekä EU-Venäjä -valtuuskunnassa. Ulkoasiainvaliokunta yhdessä EU-Venäjä -valtuuskunnan kanssa vie työajastani yli puolet.

EUROOPAN turvallisuuspoliittisesta tilanteesta johtuen Venäjä on ollut valiokunnan asialistalla viikoittain. Työni hoitaminen edellyttää jatkuvaa raporttien lukemista ja asioihin perehtymistä. Ilman asiantuntemusta tuskin pystyisin suoriutumaan nykyisistä työtehtävistäni.

Asiantuntijuuden arviointi jääköön silti lukijan päätettäväksi. Pidän kuitenkin tärkeänä, että lukijalle tarjotaan koko totuus eikä vain suppeaa otantaa.

Joonas Könttä

EUROPARLAMENTAARIKON AVUSTAJA,
VENÄJÄ-ASIAANTUNTIJA, YTM
KANSANEDUSTAJAEHDOKAS (KESK.)

Vastine Jani Tanskaselle

JYLKKÄRIN NUMEROSSA 2/2015 Jani Tanskanen etsiskeli todellista asiantuntijuutta. Hänen mielestään YTM **Joonas Könttä** ei saisi kertoa olevansa Venäjä-asiantuntija kirjoitettuaan gradun **Pjotr Kropotkinista**. Aivan. Muutakin tietoa, taitoa ja harrastusta tarvitaan.

Valtakunnallinen Venäjän ja Itä-Euroopan tutkimuksen maisterikoulu, lyhytnimeltään VIExpert, on 12 yliopiston ylläpitämä erikoistumisväylä, joka tarjoaa metodiapua, ajankohtaistietoa ja kai myös ymmärrystä tuosta mielenkiintoisesta alueesta. Sitä koordinoi Helsingin yliopiston Aleksanteri-instituutti. Kyseessä

ei ole maisteriohjelma, joka toisi tutkinon. Tämä tuottaa kahden kärjen asiantuntijoita: jokainen valmistunut on pätevä sekä oman pääainealansa että Venäjän ja Itä-Euroopan tuntemusta edellyttäviin tehtäviin.

Jyväskylästä on 17 vuoden ajan tullut paljon hakemuksia, ja yliopisto on edustettuna verkoston johtoryhmässä ja on muutenkin ollut ansiokkaasti sen toiminnassa. Noin 380 valmistuneesta 20 % on Jyväskylän yliopistosta.

Tapani Kaakkuriniemi

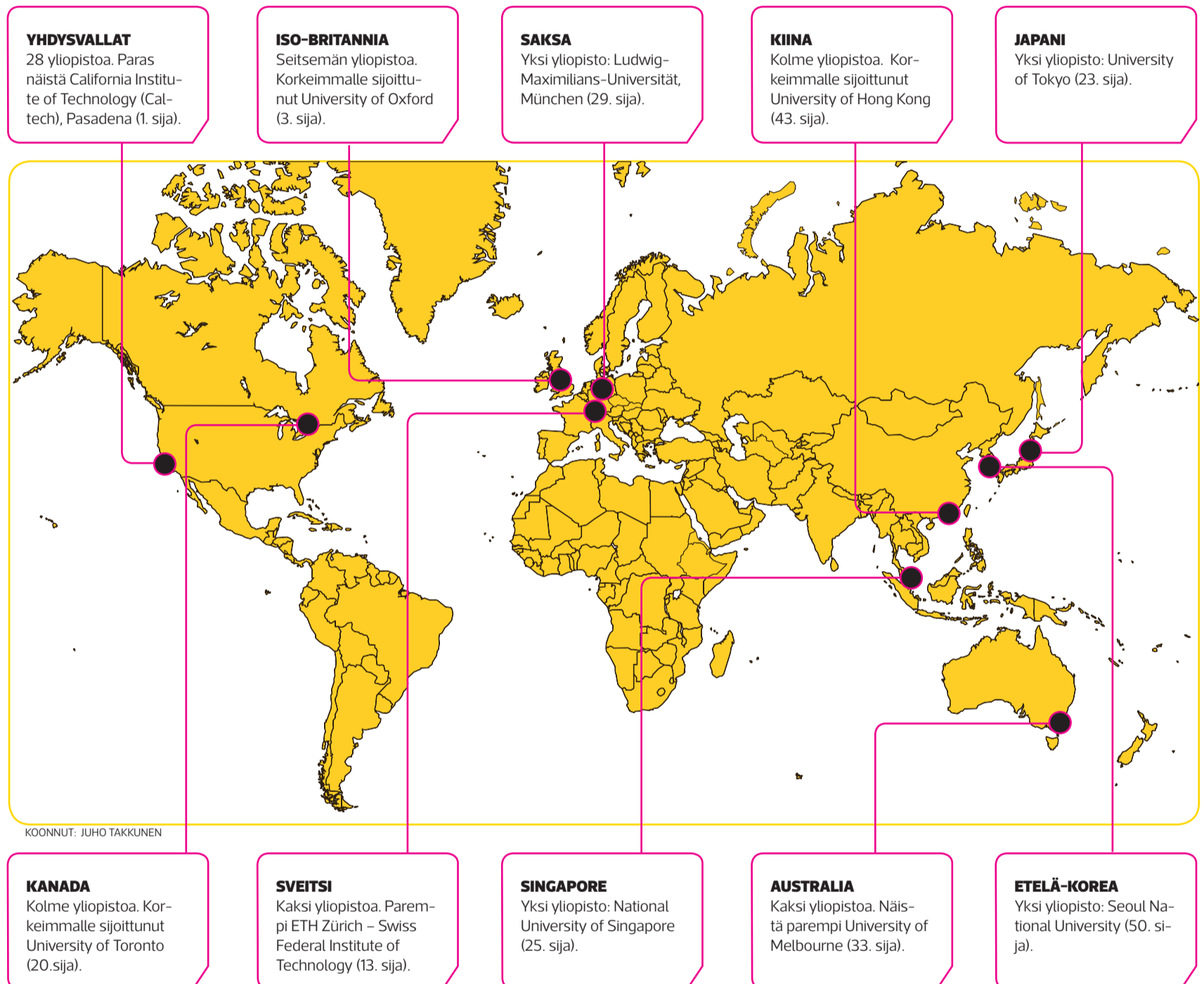
KOULUTUSPÄÄLLIKKÖ
HELSINGIN YLIOPISTO,
ALEKSANTERI-INSTITUUTTI

Kartalla

"PYSTYN KOHTAAMAAN VAIKEITA TUNTEITA,
MUTTA JUON SILTI VIINAA."

Vakiopaineessa kuultua

Yhdysvaltalaiset ja brittiläiset yliopistot menestyvät kansainvälisissä rankinglistauksissa. Katso kartalta, mitkä maat saivat yliopistojaan uusimman Times Higher Education World University 2014 -rankingin 50 parhaan joukkoon. Kustakin maasta on mainittu parhaiten menestynyt yliopisto, sen sijoitus ja muiden Top 50:een selvinneiden yliopistojen määrä.

JYLKKÄRIN TOIMITUS

Opinkivi, 1. kerros, huoneet 119–120
Keskussairaalantie 2, 40600 Jyväskylä
jylkkari@jylkkari.fi

Päätoimittaja: Minna Tiainen
paatoimittaja@jylkkari.fi
p. 045 137 1957

Toimittaja:
Arimo Kerkelä
toimittaja@jylkkari.fi
p. 050 353 3362

Kuvaaja-graafikko:
Perttu Puranen
sivari@jylkkari.fi
p. 050 353 2676

Kannen kuva: Perttu Puranen
Painos: 7000 kpl
Painopaikka: BotniaPrint Oy,
Kokkola
www.botniaprint.fi

ISSN 0356-7362

ILMOITUKSET

Valto Merta:
044 9880 408
valto.merta@jylkkari.fi

Jylkkärin loppukevään
ilместymispäivät:
30.3. (kaupunkinumero)
27.4. (tuplanumero)

SEURAAVAT AVUSTAJAPALAVERIT

**TULE TEKEMÄÄN
KANSSAMME JYLKKÄRIÄ!**

Jylkkäri järjestää avustajapalaverin
aina lehden ilmestymistä seuraava
tiistaina Opinkiven saunalla
klo 14.00–16.00.

Mitään aiempaa kokemusta em-
me edellytä, vaan olemme paikal-
la auttaaksemme mahdollisim-
man monia luomaan itse kaupun-
kiin lehden, jota opiskelijat halu-
avat tehdä ja lukea.

ti 10.3.
ti 31.3.

teksti Juho Takkunen kuva Perttu Puranen

Monta kertaa maturiteettiin

KIRJOITUSTAITO. Puhekieli hiipii opiskelijoiden akateemisiin teksteihin. Kirjoitustaidon heikkeneminen on johtanut siihen, että monen opiskelijan on yritettävä maturiteettia useaan kertaan.

Jyväskylän yliopiston kielikeskuksen johtaja **Peppi Taalas** on huolissaan opiskelijoiden kirjoitustaidon heikkenemisestä. Maturiteetissa hylätyn tai huomauttaen hyväksytyn tuloksen sai viime vuonna 12 prosenttia maturiteetin tehneistä opiskelijoista.

Hylkäysaste vaihtelee tiedekunnittain. Hylättyjen maturiteettien osuus on joissain tiedekunnissa jopa kahdeksan prosenttia.

”Minuun on ottanut yhteyttä opiskelija, joka oli saanut hylätyn maturiteettista jo kolme kertaa. Neljännellä hän pääsi läpi”, Taalas mainitsee.

Enimmillään hylkäyksiä on ollut kielikeskuksen tilastojen mukaan kolme, ja näin on käynyt vain kahdelle opiskelijalle. Useimmat opiskelijat saavat suoritettua maturiteetin viimeistään toisella yrityksellä.

Juuri eläkkeelle jäänyt kielikeskuksen pitkäaikainen kirjoitusviestinnän lehtori **Timo Nurmi** totesi jo vuonna 2007, että opiskelijoiden kirjoitustaidon trendi on tasaisen laskeva.

”Jos äidinkieli vuotaa, ongelmia on monilla muillakin osa-alueilla”, Taalas varoittaa.

HYLÄTYISSÄ maturiteeteissa virheitä on useilla kielentarkastuksen alueilla. Pahimmiksi virheiksi katsotaan ongelmat tekstin ymmärrettävyydessä, kertoo maturiteettien kielentarkastaja ja kirjoitusviestinnän opettaja **Terhi Forssén**.

”Jos virkkeen rakentamisessa on sellaisia haasteita, että se estää viestin välittymisen lukijalle, se on vakavimmat pästä.”

Muita kompastuskiviä ovat esimerkiksi vääränlainen rakenne tai tekstilaji ja asia- ja puhetyylin sekoittuminen.

”Asiatyylisissä teksteissä alkaa olla yhä enemmän puhekielen piirteitä”, Forssén kertoo huomanneensa seitsemän vuoden kokemuksensa aikana.

Kielikeskus on ottanut maturiteettien arvioinnissa käyttöön huomauttaen hyväksytyt -tuloksen. Se on pedagoginen työkalu, jolla opiskelijalle annetaan neuvoja siihen, mihin asioihin hänen tulisi kiinnittää asiatyylisessä kirjoittamisessa huomiota tulevaisuudessa.

PROFESSORI Sara Heinämaa yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitokselta on huomannut kirjoitustaidon heikkenemisen omilla opiskelijoillaan.

”Lauseet eivät ole kokonaisia, niistä voi puuttua predikaatti. Myös viittaus-

suhteet ovat hämäriä”, hän mainitsee.

Heinämaa kertoo, että opiskelijoiden kielelliset vaikeudet näkyvät vielä maisteriseminaarissakin.

”Aika, joka pitäisi käyttää filosofian sisällön opettamiseen, joudutaan käyttämään kielen läpikäyntiin”, Heinämaa toteaa.

Filosofiassa kirjallisen ilmaisun puutteet korostuvat oppiaineen luonteen takia.

”Vaikka onkin hyviä ideoita, niin jos ei pysty ilmaisemaan itseään täydellisesti, voi saada huonon arvosanan suorituksesta.”

Myös professori ja pedagoginen johtaja **Jani Onninen** matematiikan ja tilastotieteen laitokselta on huomannut kirjoittamisen ongelmat. Maturiteetta hylätään laitoksella yhdestä kahteen

AIKA, JOKA PITÄISI KÄYTTÄÄ FILOSOFIAN SISÄLLÖN OPETTAMISEEN, JOUDUTAAN KÄYTTÄMÄÄN KIELEN LÄPIKÄYNTIIN.

vuosittain.

”Selkeää heikennystä on tapahtunut”, Onninen toteaa.

Matematiikan erityispiirre on, että siinä tehdään vähän kirjallisia töitä ja tenttivastauksissa voi käyttää matemaattisia symboleja. Opiskelijat eivät myöskään lue paljon kirjallisia lähdemateriaaleja. Kirjoittamisen ongelmat tulevat esiin vasta graduntekovaiheessa.

PEPPI TAALAS ei halua syyllistää opiskelijoita kirjoittamisen vaikeuksista. Hän arvelee, että ongelmat lähtevät jo lukio-opetuksesta.

”Asiatyypisiä pitkiä tekstejä kirjoitetaan ja luetaan vähemmän, niin luki-osa kuin vapaa-ajalla.”

Taalaksen mielestä lukiossa ei käydä läpi kyllin haastavia tekstejä ja erityyppisiä tekstilajeja.

”Kuilu lukion ja yliopiston välillä kasvaa”, hän toteaa.

Kielikeskuksessa tilanteeseen on reagoitu muun muassa rakentamalla kirjoittamisen oppimispolkua. Se on ollut viime syksystä lähtien käytössä kasva-

tustieteissä. Ajatus on, että kirjoittamisen opiskelu olisi mukana opinnoissa alusta maisterivaiheeseen asti.

Kieli- ja viestintäopintojen kokonaisuutta on uudistettu ensin fysiikan ja nyt historian, etnologian ja kemian opiskelijoilla. Apua kirjoittamisen pulmiin saa myös kielikeskuksen tutkimusviestinnän kursseilla ja Tukea kirjoittamiseen -kursilla.

”Toivon, että tilanteen muuttaminen onnistuu, kun asioita tehdään systemaattisemmin”, Taalas sanoo.

MATURITEETTIEIDEN TOP3-TIEDEKUNNAT 2014

Maturiteettien läpäisyprosentti tiedekunnittain vaihtelee vuosittain opiskelija-aineuksen mukaan. Vuonna 2014 parhaiten menestyivät seuraavat tiedekunnat:

- Matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta
- Humanistinen tiedekunta
- Kauppakorkeakoulu

Maturiteetti osaksi kurssia

JYVÄSKYLÄN yliopiston kielikeskus puuttuu maturiteetin läpäisyongelmiin muuttamalla suoritustapaa. Kielikeskus kokeilee maturiteetin järjestämistä tentin sijaan osana kandidaattivaiheen tutkimusviestinnän kurssia. Tämä on käytäntönä jo useissa muissa Suomen yliopistoissa.

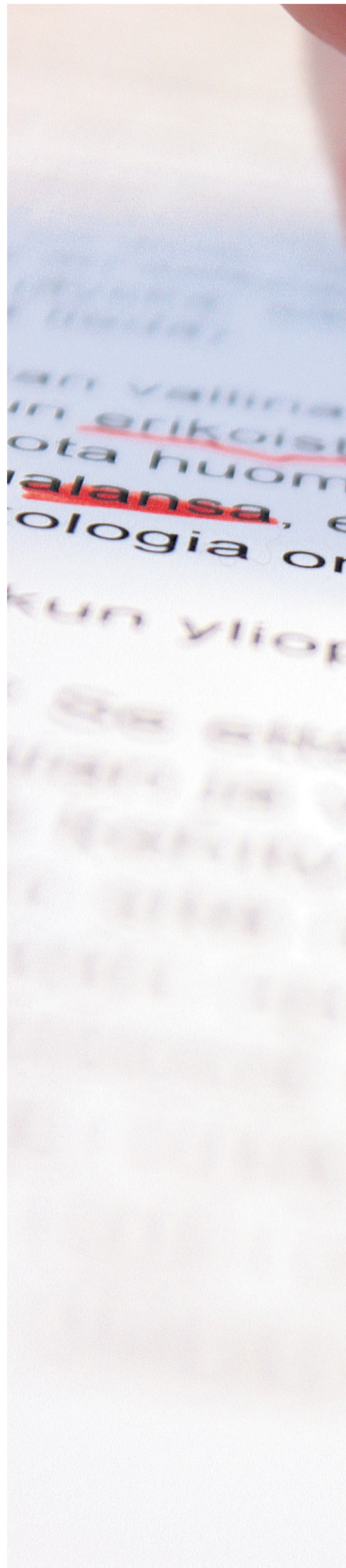
Pilottikokeilu on ollut syksyllä käynnissä filosofian laitoksella, ja nyt keväällä sellainen alkaa kirjallisuuden opiskelijoilla. Ideana on, ettei tuki opiskelijalle tulisi vasta maturiteetin hylkäämisen jälkeen.

”Jos opiskelija saisi tuen jo varhaisemmassa vaiheessa, hän pystyisi hyödyntämään sitä kandidaattitutkimansa kirjoittamiseen”, kirjoitusviestinnän opettaja Terhi Forssén valottaa.

Opiskelijat käyvät tutkimusviestinnän kursilla tutkielmiaan läpi työpajamuotoisesti useassa vaiheessa. He saavat palautetta toisiltaan sekä opettajalta ja saavat tietää maturiteetin läpäisykriteerit jo varhain.

Opettaja tarkastaa kielen näkökulmasta tutkielman yhden osan. Laitos puolestaan tarkastelee sisällöntarkastuksessa opiskelijan koko tutkielmaa.

Uudenlainen maturiteetti otetaan käyttöön porrastetusti syksystä 2016 lähtien. Sen lisäksi säilyy mahdollisuus kirjoittaa e-maturiteetti.

Rehtori: Puolimatkan lausunnossa ei loukkausta

JYVÄSKYLÄN yliopiston rehtori **Matti Manninen** totesi 4.3., ettei kasvatustieteen professori **Tapio Puolimatkan** lausunto loukkaa hyvää tieteellistä käytäntöä.

Tutkinnan kohteena oli kolmen lähdeviitteen käyttö sekä se, onko Puolimatka ohittanut tutkimustuloksia, jotka olisivat ristiriidassa hänen omien johtopäätöksensä kanssa.

Puolimatka antoi viime vuoden keväällä eduskunnan lakivaliokunnalle lausunnon sukupuolineutraalin avioliittolain haitallisista vaikutuksista. **Joonas Mattsson** teki rehtorille tutkintapyyntöön Puolimatkan lähteiden käytön etiikasta saman vuoden marraskuussa. Esiselvitys asiasta aloitettiin joulukuussa 2014.

Minna Tiainen

#Koulutuslupaus alkoi lupaavasti Jyväskylässä

OTTO MARTIKAINEN

OPISKELIJAJÄRJESTÖJEN #Koulutuslupaus-kampanja alkoi Jyväskylässä onnistuneesti. 25.2. startannut kampanja veti Kompassille ehdokkaita ja yleisöä jopa kuuden tunnin ajan. Muissa ylioppilaskunnissa tapahtuma kesti pääsääntöisesti noin tunnin.

Suomen ylioppilaskuntien liiton (SYL), Suomen opiskelijakuntien liiton (SAMOK) sekä paikallisten opiskelija- ja ylioppilaskuntien järjestämän kampanjan tarkoitus on nostaa opiskelijoille tärkeitä teemoja yleiseen keskusteluun ja vaaliteemoiksi. Nyt paikalliset opiskelijajärjestöt soittavat alueidensa eduskuntavaaliehdokkaat läpi ja pyytävät heiltä kantaa muun muassa opintotuen säilymiseen ja koulutuksen maksuttomuuteen. JYYn

JYYn hallituksen jäseniä kampanjan starttipäivänä.

eduskuntavaalivastaava **Annu Komulainen** on tyytyväinen.

"Sekä opiskelijoiden että ehdokkaiden osalta vastaanotto on ollut kauden positiivinen. Kampanja on tehnyt mitä oli tarkoituskin, eli nostanut koulutuksen keskusteluun.

Minna Tiainen

HEI, JÄRJESTÖ: HAE YLEISAVUSTUSTA!

JYY jakaa avustuksia opiskelijajärjestöille.
Tänä vuonna avustuksiin on varattu 17 000 euroa.
Lähetä hakemuksesi to 2.4. klo 12 mennessä!

Lue lisää:
jyy.fi/yleisavustukset

Opiskelijakortilla keittolounas 2,60€ Kasvisravintola

Tervetuloa terveelliselle ja virkistävälle lounaalle!
Tarjoamme päivän tuoreista raaka-aineista valmistettua vegaanista kasvisruokaa.

Kauppakatu 11, Jyväskylä
Avoimena joka arkipäivä klo 11.00 -14.30.

MATURITEETIT JYVÄSKYLÄSSÄ

Maturiteettien hylkäysprosentit
kielentarkastusvaiheessa

- 2011: 5,9 %
- 2012: 7,0 %
- 2013: 4,2 %
- 2014: 5,2 %

Huomauttaen hyväksytyt maturiteetit

- 2013: 5,5 %
- 2014: 7,1 %

Ranking on puutteellinen

TIEDE. Kun suomalaiset yliopistot putoavat rankinglistoilla, koulutuspoliittisessa keskustelussa herää huoli suomalaisen tieteen tilasta. Rankingeihin kannattaa kuitenkin suhtautua varauksella.

Helsingin yliopisto putosi sadan parhaan listalta, uutisoivat suomalaismediat viime marraskuussa, kun brittiläinen Times Higher Education julkisti uusimman rankinglistauksensa.

Tutkimusta rahoittava Suomen Akatemia puolestaan varoittaa, että suomalaisen tieteen taso on laskusuunnassa ja ero tieteen huippumaihin kasvanut. Näin arvioitiin Suomen Akatemian Tieteen tila 2014 -raportissa.

Onko Suomella syytä huoleen, kun rankingsijoitukset putoavat?

TUNNETUIMPIA yliopistovertailuja ovat Times Higher Educationin rinnalla QS ranking ja luonnontieteitä painottava Shanghain lista. Yhteistä näille kaikille on se, että kärjessä ovat vuodesta toiseen yhdysvaltalaiset ja brittiläiset yliopistot.

Tieteentekijöiden liiton puheenjohtaja **Petri Koikkalainen** suhtautuu skeptisesti rankingeihin. Koikkalaisen mukaan ne antavat jossain määrin liioitellun kuvan eroista amerikkalaisten huippuyliopistojen ja tavallisten korkeakoulujen välillä.

”Ne antavat absoluuttisen kuvan, että laatu olisi jotenkin eri planeetalta, vaikka niissä (huippuyliopistoissa) tehdään monia aivan samantyyppisiä asioita kuin suomalaisissakin yliopistoissa”, Koikkalainen huomauttaa.

Koikkalainen toteaa, että tieteellisen julkaisemisen pelisäännöt on määritelty pitkälti Yhdysvalloissa. Amerikkalaisilla yliopistoilla on hyvät kontaktit julkaisukanaviin, kuten tieteellisiin lehtiin. Kansainvälisten julkaisujen määrä puolestaan parantaa sijoituksia yliopistovertailuissa.

”Amerikkalaisilla yliopistoilla on toimintakulttuuria, jossa lupaavasta ideasta saadaan suuremmalla todennäköisyydellä työnnettyä maailmalle julkaisu, joka julkaistaan jossain korkeatasoisessa lehdessä”, Koikkalainen valottaa.

KOIKKALAISEN MUKAAN rankingit mittaavat parhaiten menestystä aloilla, joilla julkaiseminen tapahtuu pääosin englanniksi, kuten luonnontieteissä ja teknisillä aloilla.

”Siellä rankingmenestys tarkoittaa, että on päästy kansainvälisiin kuvioihin mukaan ja pystytään julkaisemaan muiden joukossa tutkimusta, joka otetaan huomioon.”

Rankingit kuitenkin jättävät varjoonsa paljon merkityksellistä, Suomea kos-

kevaa tutkimusta sekä eurooppalais-ta tutkimusta, joka julkaistaan muilla kielillä kuin englanniksi. Koikkalainen varoittaa, ettei rankingien saisi antaa vaikuttaa liikaa kotimaiseen tutkimukseen.

”Suomi on pieni maa, ja kukaan muu ei todennäköisesti tule tutkimaan yhteiskuntaamme, ellemmme tee sitä itse.”

KOIKKALAINEN toteaa, että rankingeilla ei ole suoraa vaikutusta suomalaisten yliopistojen julkiseen rahoitukseen. Ne lähinnä tuovat rankingeissa menestyneelle yliopistolle positiivista julkisuutta. Yksittäisen rankingtuloksen perusteella Koikkalainen ei tekisi johtopäätöksiä vaan kehottaa tarkastelemaan eri listauksia.

”Mikään yliopisto tuskin on kauttaaltaan huippua tai täysin surkea. Totuus yliopistosta on monipuolinen”, hän toteaa.

Suomalaisten yliopistojen rahoitusmalli ohjaa kansainvälisten aineistojen käytön kotimaisen sijaan. Mallia on viety siihen suuntaan, että tutkijoilla on paineita saada läpi julkaisuja arvostetuissa kansainvälisissä lehdissä, jotka ilmestyvät useimmiten englanniksi. Julkaisukanavien laatua arvioi Julkaisufoorumi, joka koostuu eri alojen professoreista ja senioritutkijoista. Foorumin korkeimmalle arvostamat julkaisut tuottavat eniten tulospisteitä, joilla on suora kytkös yliopistojen rahoitukseen.

TUTKIMUKSEN tuottavuus ja vaikuttavuus on yliopistorankingien keskeisimpiä arviointikohteita. Boston Collegen kansainvälisen korkeakoulutuksen keskuksen johtaja, professori **Philip G. Altbach** pitää sitä myös artikkelissaan helppoisimpana ja luotettavimpana mittarina. Yliopiston tutkimuksen laatu kansainvälisten viittausten määrällä mitattuna siis on yksi tärkeimpiä asioita, joita rankingtuloksista voi päätellä.

Opetuksen laatu on yksi tekijä, jota kaikki rankingit eivät mittaa. Sitä pidetään myös vaikeasti mitattavana ominaisuutena. QS:n ja Times Higher Educationin kysyvät myös mielipiteitä tutkijoilta ja työnantajilta yliopistojen maineesta. Tämän mittarin mielekkäys on kyseenalaistettu.

”Maineella on rankingeissa paljon painoarvoa. Sijoituksia listauksissa katsotaan hyvin tarkkaan maissa, joissa yliopistot perivät lukukausimaksuja”, suunnittelija **Janne Pölönen** Julkaisufoorumista toteaa.

MIKÄÄN YLIOPISTO TUSKIN ON KAUSTAALTAAN HUIPPUA TAI TÄYSIN SURKEA.

mittari

SUOMI MENESTYY rankingeissä hyvin, jos suhteutetaan huippuyliopistojen määrä väkilukuun. Näin mitattuna Suomessa olisi yksi huippuyliopisto jokaista miljoonaa asukasta kohden, kuten opiskelijavaikutusta **Jarno Lappalaisen** analyysi osoittaa. Englanninkielisissä maissa on paljon erittäin hyvin menestyviä yliopistoja, mutta niiden yliopistoista moni menestyy toisaalta heikosti.

Times Higher Educationin listauksen 300 parhaan joukkoon ylsivät Suomesta viime vuonna Helsingin yliopisto, Aalto-yliopisto ja Lappeenrannan teknillinen yliopisto.

”Rankingeissä tapahtuu vasta jossain 300. sijan jälkeen merkittävä romahdus, kun katsotaan viittaussuhteita”, Pölonen huomauttaa.

Siis: jos emme ole maailman huippuja, emme ainakaan ole huonoimpia.

LÄHTEET:

PHILIP G. ALTBACH: THE STATE OF THE RANKINGS (2010) (WWW.INSIDEHIGHERED.COM/VIEWS/2010/11/11/ALTBACH)
JAMIL SALMIN RAPORTTILUONNOS SUOMALAISET KORKEAKOULUTUKSESTA (2014)
JARNO LAPPALAINEN: POHJOISMAAT JYRÄÄVÄT YLIOPISTORANKINGISSA (JARNOLAPPALAINEN.FI/?P=300)

ERILAISIA YLIOPISTORANKINGEJÄ

Shanghai ranking (The Academic Ranking of World Universities)

- Painottaa luonnontieteitä ja insinööritaitoa.
- Yksi vanhimmista kansainvälisistä rankingeistä, perustettu vuonna 2003.
- Tarkastelee vain tutkimuksen tuottavuutta.
- Kokonaistuloksissa Suomi on samalla tasolla Sveitsin ja Tanskan kanssa.

Times Higher Education

- Vertailee yliopistoja laajasti eri aloilla. Kriteerejä ovat opetus oppimisympäristön näkökulmasta, tutkimuksen määrä, siitä saadut tulot ja maine, tutkimuksen vaikuttavuus, kansainvälisyys ja innovaatiot.
- Helsingin yliopisto oli viime vuonna sijalla 103.

QS ranking

- Tarkastelee eri aloja tasapuolisesti.
- Laskee viittausten määriä ja pyrkii arvioimaan myös opetuksen laatua.
- 40 prosenttia tuloksesta koostuu vertaisarviointista huippuyliopistojen tutkijoilta omilla aloillaan, ja 10 prosenttia työnantajakyselystä.
- Helsingin yliopisto oli viime vuonna sijalla 67.

Leiden ranking

- Mittaa puhtaasti julkaisujen määrää ja vaikutusta.
- Suomella seitsemän yliopistoa mukana listalla.
- Suomen yliopistot rankingissä tasalaatuisen hyviä.

Kissan kuolema all over again

Suomalaisessa taidekeskustelussa eräs asia ei muutu. Kuvataiteilija **Teemu Mäen** lähes 30 vuotta vanha *Sex and Death* -teos kohauttaa edelleen. Viimeisimpänä esimerkkinä tästä on adressi, jossa vastustetaan Mäen kaavailtua luentoa Kangasalla järjestettävässä Taide & Tasa-arvo -seminaarissa. Nyky-Suomessa sananvapauden suhteen toiset ovat tasa-arvoisempia kuin toiset.

Väkivallan erilaisia muotoja tarkasteleva *Sex and Death* -videoteos sisältää kuusisekuntisen kissantappokohtauksen, jonka päätteeksi Mäki masturboi tappamansa eläimen päälle. Aika ajoin tämä ”kissantappovideo” palaa laajempaan keskusteluun milloin mistäkin syystä – ja aina väärinymmärrettynä. Harva koko teosta on edes nähty. Jo pelkkä ajatus kissan tappamisesta on riittänyt teon irrottamisesta asiayhteydestään ja taiteilijan välittömään tuomitsemiseen. Jos Mäen vihaajat olisivat kaikkien näiden vuosien jälkeen viitsineet lukea edes taiteilijan teosta käsittelevän esseen, ymmärtäisivät he kyseessä olevan harkittu puheenvuoro.

TAITEESEEN LIITTYVÄ tavalla tai toisella se, että siinä jaetaan jokin idea toisten ihmisten kanssa. **Mozart** ei säveltänyt musiikillisia ideoitaan lehmille, vaikka yhdysvaltalais-tutkimusten mukaan salzburgilaisneron konsertot ammuksen maidontuottavuutta lisääkin. **Kasimir Malevitšin Musta neliö** on nimensä mukainen taideteos, mutta olisi kuitenkin järjetöntä ajatella neliön puhuttelevan vain muita geometrisiä kuvioita. Keskustelua yleisön kanssa käy myös Mäki, vain raadollisemmin keinoin.

Taiteen ilmaisuja aletaan ruotia aina, kun talouden Atlas kompuroida tai Teemu Mäki saapuu kaupunkiin. Toki tämä kuuluu asiaan. Eihän taide ole luonteeltaan muuttumaton vuori, vaan muodin ja aatteiden mukana virtaava väkärä. Jos taiteilija ei kuitenkaan suostu tottelemaan poliittista tai taloudellista ideologiaa, alkaa taide maistua pahalta. Ei ole kosher tehdä taidetta, jota ei voi paketoita hyödykkeeksi.

SUOMEN Kulttuurirahaston erityisasiantuntija **Veli-Markus Tapio** on kritisoinut taide maailman sisäänpäinkäännyttä ilmapiiriä. Puheet taiteen autonomiasta ja itseisarvosta eivät riitä vielä, jos ei voi tarjota ratkaisuja niiden rahoittamiseksi. Tämä on toisaalta ymmärrettävä kommentti, toisaalta outo: vyötä on kiristettävä, mutta eikö taiteelle voi silti esittää puolustuspuheenvuoroja?

Samaan aikaan, kun taideoppilaitoksissa pänätään markkinoinnin perusteita estetiikan kustannuksella, pyrkii joukko sananvapauden vastustajia estämään taiteilijan esiintymisen kulttuuritapahtumassa. Eikö silloin pitäisi voida vaatia voimakkaampaa autonomiaa taiteelle, edes hätähuutona? Sillä jos sensuurin jälkeen kaikki erikoistuvat vain ostamiseen ja myymiseen, kuka silloin opettelee tekemään taidetta?

Paavo Kässi

**TAITEEN
ILMAISUJA
ALETAAN
RUOTIA AINA,
KUN TALOUDEN
ATLAS
KOMPUROI
TAI TEEMU
MÄKI SAAPUU
KAUPUNKIIN.**

Humanisti hajoaa projektinhallintaan

Huoleton humanisti monitieteiselle projektikurssille humpsahti. Luentosalissa suorituspaine haaskahti. Nyt ei olisi nakkipiiloja luvassa.

Yökkäillen kuunteli humanisti, kun taululla resurssienhallinnat ja organisointikyvyt vilisti. Vastuunakki napsahti, väkinäisen hymyn kasvoille pakotti.

Liukeni paikalta jupisten: ”Google Driven kautta kotoa suoritan sen.”

Mutta kas, ei auttaneet humanistia projektikurssilla kivi-kautiset drivetyksen taidot, kun ajan hermosta synkronoitiin projektinhallinnan työkalupakkiin muodikkaamat aivot. On Trelloa, Asanaa, Sumplia, Ganttteria ja kaikenlaista Jantteria. Humanistin silmissä nämä eivät olleet renkejä vaan isäntiä pelottavan vantteria.

Ja niin pieni humanisti jää, mukamas tehokkaaseen illuusion pyörimään.

SUORITTAMISESTA HUMANISTI ei aiemmin piitannut koskaan. Hänelle oli unen, askeleen ja kalorin mittaaminen roskaa. Vaan silti salaa sydämessään haluaisi myös humanisti projektiluontoista start-upin henkeä kehittää. Kuuliaisesti nieli siis jargonin. Ajatteli, jospa saisi tehokkuutta itsekin.

Vaan kerrankos päästyään makuun to do -listojen, puskee uutta hanketta humanisti harhainen. Yötä myöten kaavioita hakkaa hän, henkilökohtaisille suorituksille, sen tähdennän. On kirjaprojektia, runoa, kalorien kerto- taulutuloa, kaikki viemässä ainutkertaisia sekunteja elämästä.

Vieläpä eksyy HabitRPG -roolipelia takomaan. Siellä pikseliavatar virtuaalikalikoina palkintoja arkirutiinien suorittamisesta saa. ”Gamify your life”, sloganissa todetaan. Tehokkaasti työskennellessään humanisti huudattaa: ”kuuliainen suorittaminen ei koskaan ole ollut näin ihanaa!” Oletusasetuksissa pojoja soitosta äidille. Aivoissa hyrrää suorittamisen makea siirappi.

Mutta voi, humanisti hairahti hissiin. Game over, ilkuu avatar.

Unelma olemasta lakkaa, pettymys aivoja hakkaa. Tehokkuuden illuusion sijaan omien prokkisten sisältö onkin puhdasta kakkaa. Pettyneenä kapinoi humanisti ajankäytön hallintaelimia vastaan, älylaitteen käyttämisen päättää lopettaa.

Mutta eipä kestä kauaa, kun jo arjen sidosryhmät humanistia ahdistaa. Roskapihdeillä riipivät takaisin oravanpyörään. Whatsappin ryhmäviesti hoputtaa Doodleen vastaamaan.

Mutta huoleton humanisti päätyy vahingossa Moodleen, raportoi päivän kalorit sekavana Googleen. Heittää päälle vielä Gantt-kaavioon palkin prosessille nimeltä kaaos, kirjaimellinen deadline 90 vuoden päähän. Eiköhän aikataulussa pysytä.

Anna Näveri

ON TRELLOA, ASANAA, SUMPLIA, GANTTTERIA JA KAIKENLAISTA JANTTERIA.

LAAJA ELÄMÄN KIRJO

teksti **Arimo Kerkelä** kuva **Perttu Puranen**

PROFESSORI. Psykologian professori Lea Pulkkinen tunnetaan parhaiten Lapsesta aikuiseksi -pitkittäistutkimuksesta, joka on jatkunut Jyväskylässä kohta 50 vuotta. Pulkkisen opiskeluaikana akateeminen vapaus oli vielä voimissaan. Pääaineenkin sai vaihdettua kävelemällä kansliaan.

Jyväskylässä uransa luonut professori Lea Pulkkinen on yksi Euroopan arvostetuimmista kehityspsykologian tutkijoista. Suomessa hänet tunnetaan myös yliopistopiirien ulkopuolella merkittävänä lasten puolestapuhujana.

Innoituksen lasten puolustamiseen Pulkkinen sai jo omalta äidiltään. Lea Pulkkinen syntyi Heinolan maalaiskunnassa lokakuussa 1939, aivan talvisodan kynnyksellä. Pulkkisen äiti oli sitä mieltä, ettei sodan kauhuja pidä kaataa lasten päälle.

”Olen äidilläni siitä kiitollinen, että hän antoi meille hyvin turvallisen lapsuuden. Se on motivoitunut minua puhumaan turvallisen lapsuuden puolesta myös yleisemmin, koska se on niin tärkeä voimavara lapsille”, 75-vuotias Pulkkinen kertoo nyt.

ON SUURTA sattumaa, että Pulkkinen päätyi opiskelemaan juuri Jyväskylään.

Lukion jälkeen, kesällä 1958 Pulkkinen työskenteli isänsä yrityksen toimistossa. Suvussa ei ollut akateemista taustaa, eikä Pulkkinen itsekään ollut hakenut mihinkään opiskelemaan. Hän olisi jatkanut työskentelyä toimistossa, ellei isä olisi päättänyt toisin.

”Olisiko se ollut heinäkuuta, kun isä tuli toimistoon ja kysyi, että olenko hakenut opiskelupaikkaa.”

Isä teki tyttärelleen selväksi, ettei toimistotyön jatkaminen ollut vaihtoehto. Pulkkinen ei halunnut Helsinkiin tai Turkuun, eikä Jyväskylän opettajakoulutuskseen kiinnostunut. Oulun yliopisto oli juuri aloittanut toimintansa, mutta soittaessa selvisi, että sen opetus käynnistyisi vasta seuraavana vuonna.

Oulun yliopiston kautta Pulkkinen kuuli, että Jyväskylän kasvatustieteelliseen korkeakouluun oli perustettu uusi filosofinen tiedekunta. Pulkkinen sai korkeakoulun puhelinnumeron, johon hän voisi soittaa.

”Minä soitin, ja sehän yhdisti suoraan korkeakoulun rehtorille, professori **Aarne Penttilälle.**”

Vaikka hakuaika Jyväskylään oli umpeutunut kaksi päivää aiemmin, antoi rehtori Pulkkisen vielä lähettää hakemuksensa. Tieto opiskelupaikasta tuli seuraavalla viikolla.

KUN PULKKINEN aloitti opintonsa kasvatustieteellisessä korkeakoulussa, oli hänen pääaineensa äidinkieli. Pulkkisen opiskelualat valikoituivat sattumalta rehtori Penttilän kanssa käydyn puhelinkeskustelun aikana. Rehtorin kysyessä mitä Pulkkinen haluaisi uudessa tiedekunnassa opiskella, oli Pulkkinen puolestaan kysynyt, mitä siellä ylipäänsä voi opiskella.

”Hän oli suomen kielen professori, niin hän luetteli että ’äidinkieltä, kirjallisuutta, psykologiaa...’. Minä luetteloin perässä, että suomen kieli, kirjallisuus ja psykologia.”

Melko nopeasti Pulkkinen kuitenkin huomasi, ettei ura kielitieteilijänä ollut häntä varten. Sen sijaan psykologiassa oli nuoren professori **Martti Takalan** johdolla ”ihan toisenlainen meninki”.

”Menin sitten yliopiston kansliaan kysymään, että voisinko vaihtaa pääaineen suomen kielestä psykologiaan. Sanoivat että joo, merkitään tänne.”

MINUSTA AKATEEMISESSA OPISKELUSSA PITÄISI OLLA ETSIMISEN MAHDOLLISUUTTA.

”Tämä on vähän kuin tarua nykyopiskelijoille, joilla on vaikeat pääsykokeet ja vaikeaa vaihtaa pääainetta. Minusta akateemisessa opiskelussa pitäisi olla etsimisen mahdollisuutta.”

Nykyopiskelijoita Pulkkinen kannustaa etsimään rohkeasti omaa reittiään.

”Sen vapauden puitteissa mitä on, pitäisi valita jotakin selkeää mistä itse on todella innostunut. Kannattaa käydä katsomassa ja kuuntelemaan eri puolilla, eikä mennä sen rutiinikaavan mukaan”, aiemmin dekaanina ja laitosjohtajana toiminut Pulkkinen rohkaisee.

PULKKINEN ALOITTI työuransa yliopistolla jo opintojensa aikana. Oltuaan kaksi päivää yliopistolla hän haki ja pää-

si kirjastoharjoittelijaksi yliopiston kirjastolle. Myöhemmin Pulkkinen siirtyi avustaviin töihin psykologian laitokselle, missä hän suoritti myös psykologian harjoittelunsa.

”Sen jälkeen professori Takala kysyi, ryhtyisinkö hänen tutkimukseensa tutkimusassistentiksi. Siitä lähtien, vuodesta 1960, olen koko ajan ollut psykologian laitoksella.”

Siitä lähtien uudet tehtävät ja tittelit seurasivat toisiaan: opetusassistentti, soveltavan psykologian lehtori, virkaa tekevä apulaisprofessori, apulaisprofessori... Samalla Pulkkinen kasvatti lapsiaan ja opiskeli itsensä maisteriksi, lisensiaatiksi ja tohtoriksi. Tohtoriopintojen jälkeen hän lähti vuodeksi Sussexin yliopistoon Englantiin täydentämään opintojaan.

”Kun minulla oli kaksi lasta, 1961 ja 1964 syntyneet, ja olin koko ajan töissä ja koko aika opiskelin, niin elämä oli vähän kiireistä”, Pulkkinen sanoo.

Vaikka akateemista uraa luovat naiset olivat tuohon aikaan nykyistä harvemmassa, ei Pulkkinen kokenut sukupuolen vaikuttavan hänen työmahdollisuuksiinsa. Ei, ennen kuin professori Martti Takala valittiin vuonna 1982 yliopiston rehtoriksi, ja Pulkkinen haki tämän sijaiseksi psykologian professorina.

”Se oli elämäni vaikeita prosesseja. Kun ryhdyin tavoittelemaan ylempiä virkoja, niin tulikin lasikatto vastaan.”

Tietyt tahot halusivat ajaa professorin sijaiseksi miespuolisen hakijan psykologian laitoksen ulkopuolelta. Pulkkinen sai paikan vasta sen jälkeen, kun silloinen opetusministeri **Kaarina Suonio** puuttui tilanteeseen.

LEA PULKKINEN on tehnyt pitkän ja kansainvälisestikin merkittävän uran kehityspsykologian parissa. Parhaiten hänet tunnetaan Lapsesta aikuiseksi -pitkittäistutkimuksesta, jossa on seurattu samoja, vuonna 1959 syntyneiden suomalaisten kehitystä kohta viidenkymmenen vuoden ajan.

Kansainvälisestikin ainutlaatuisen laaja tutkimus alkoi Pulkkisen väitöskirjatyönä vuonna 1968.

”Alussa yksi tutkimusta motivoiva asia oli, etten ollut psykologian tai kasvatustieteen opetuksessa saanut tietoa siitä, millaiset seikat vaikuttavat lapsen kehitykseen. Onko vanhemmilla joku merkitys, vai kasvavatko lapset jonkin oman sisäisen ohjelmansa mukaan?”

Vielä väitöskirjaansa tehdessään Pulkkinen ei tiennyt, että tutkimukset jatkuisivat tänäkin päivänä.

”Minulla oli siinä väitöskirjassa sanottuna, että olisi mielenkiintoista tietää, ennustaako tämä lapsuusiän käyttäytyminen jotakin tulevaa kehitystä. Kyllä siinä tämä ajatus oli, mutten silloin oikeastaan tiennyt mitään pitkittäistutkimuksista. Ei niitä ollut paljon ollutkaan.”

Aineisto on tarkoitus kerätä seuraavan kerran tämän vuosikymmenen lopussa, kun tutkittavat täyttävät 60 vuotta. Silloin tutkimuksia jatkaa gerontologian tutkimuskeskuksen tutkimusjohtaja **Katja Kokko**, jonka gradun ja väitöskirjan Lea Pulkkinen on aikoinaan ohjannut.

”Tässä on tämmöinen laaja elämän kirjo, ja se lähti niistä kysymyksistä, että mitkä ovat lasten väliset erot. Sitten se on kasvanut tällaiseksi valtavaksi elämän kokonaisuudeksi”, Pulkkinen kuvailee.

UOSITUHANNEN VAIHTEESSA Pulkkinen oli mukana perustamassa Jyväskylän yliopistoon Agora Centeriä, jonka varajohtajana hän myös toimi monitieteisen tutkimusyksikön alkuaikoina. Nykyisin Agora-rakennuksesta löytyy hänen mukaansa nimetty Lea Pulkkisen sali.

Pulkkinen saavutti virallisen eläkeiän vuonna 2004, mutta työtahtia se ei ole hidastanut.

”Jos perheeltä kysyy, niin työmäärä ei ole vähentynyt. Olen koko ajan julkaissut jotakin.”

Tänä talvena Pulkkinen on tehnyt opetus- ja kulttuuriministeriölle selvitystä joustavan koulupäivän vakiinnuttamisesta. Kun selvitys on valmis, odottaa Pulkkisen työlistalla kaksi Lapsesta aikuiseksi -tutkimuksesta kertovaa kirjaa. Muuten tulevaisuus on avoinna.

”En nytkään tiedä, mihin polkuni vie. Olen aina tehnyt valintaa sen mukaan, mitä mahdollisuuksia on tarjoutunut.”

LEA PULKKINEN

- Jyväskylän yliopistossa uransa luonut psykologian emerita-professori.
- Euroopan arvostetuimpia kehityspsykologian tutkijoita. Tunnetaan erityisesti Lapsesta aikuiseksi -pitkittäistutkimuksesta.
- Nimetty Vuoden professoriksi (1992) ja Vuoden käyttäytyjäksi (2003). Saanut muun muassa Suomen tiedepalkinnon (2001), Suomen Leijonan Ritarikunnan Komentajamerkin (2002) sekä Tiedonjulkistamisen elämäntyöpalkinnon (2011).

Seminaarilaisten syysretki
Roninmäelle 1924.

Seminaarin naisoppilaita lumileikeissä
1920-luvun alkupuolella.

"Annän vasallit" 21-22

Kuvassa seminaarioppilaat Yrjö Albin Nykanen ja Viljo Kustaa Oksala.

Algebraa

teksti **Anniina Nirhamo** kuvat **Jyväskylän yliopiston tiedemuseon kuva-arkisto**

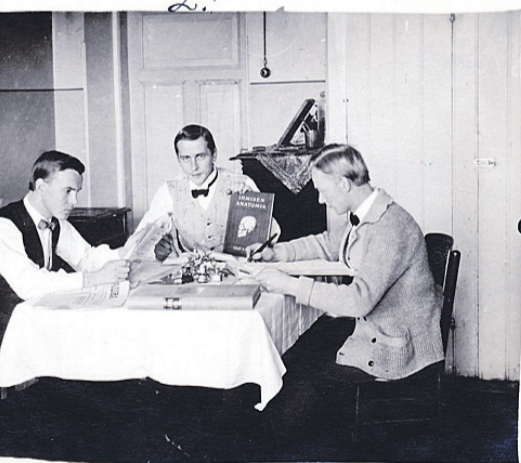
NUNNIA JA VIUHAHDUKSIA

OPETTAJASEMINAARI. Jyväskylän yliopiston juuret ulottuvat kauas 1800-luvulle. Tuolloinen Jyväskylän opettajaseminaari oli monella tapaa suomalaisen korkeakoulutuksen uranuurtaja. Kurkistimme, millaista oli opiskella kansakoulunopettajaksi oppilaitoksen alkutaipaleella.

ishemässä.

Myös retkellä opiskeltiin 1920-luvun alkupuolella.

Miesseminaarilaisia opiskele-
massa 1917.

Seminaarin asuntolassa 1920-luvun loppupuolella.

Arkirytm: myöhästys sai kiivetä portin yli

Suuri osa opiskelijoista asui Seminaarin internaatissa, jossa arki oli tarkoin säänneltyä. Nykyään parjatut kahdeksan aamut olisivat olleet rento alku päivään; 1800-luvulla herätys tuli kuudelta, minkä jälkeen askareet odottivat. Opiskelijoilla oli erilaisia vastuuviikkoja, kuten ruokaviikot, kyökkiviikot ja pyykkiviikot.

Askareiden jälkeen olikin aika hiljentyä. Seitsemältä alkoi aamurukous, jonka jälkeen istuttiin pari tuntia luennoilla. Opetus jatkui, kunnes maitokello kilisi ruokailun merkiksi.

Päiväsaika täyttyi joitakin taukoja lukuun ottamatta luennoista. Iltahartauden jälkeen alettiin tehdä läksyjä, kirjoittaa aineita, harjoitella laulua ja soittoa. Kannettiin puut ja lakaistiin huoneet ja luokat. **Uno Cygnaeuksen** pedagogiikassa taito- ja taideaineet olivat hyvin tärkeitä. Piirustusten ja käsitöiden mallisarjojen tekemiseen kului paljon aikaa.

Itse asiassa koko seminaarin ylläpito toimi opiskelijoiden voimalla. Miesopiskelijoiden vastuulla oli esimerkiksi halonhakkua ja kaikkien seminaarin rakennusten lämmittäminen. Halkojen hakkauksesta syntyneen äänen vuoksi seminaarilaiset saivat kaupunkilaisilta pilkkanimen jyskyt. Naisten asuntolan yhteydessä oli myös lastentarha ja -seimi, joka muistutti lastenkotia. Naisopiskelijat työskentelivät vuoroissa ja opettelivat lastenhoitoa.

Hiljaisuus alkoi seminaarin internaatissa kymmeneltä. Jos palasi kampukselle myöhemmin, joutui kiipeämään portin yli ja tuli ehkä erotetuksi seminaarista.

Sukupuoli: yhteiskunta oli opettajattaren perhe

Opettajaseminaarissa oli erikseen nais- ja miesosastot, ja Seminaarinmäen kampus oli jaettu tarkoin eri sukupuolille merkittyihin tiloihin. Naistenosastoon kuuluivat nykyiset Educa (D) ja Historica (H) -rakennukset, miesten rakennuksia olivat nykyiset Seminarium (S) ja Fennicum (F). Rakennusten välillä oleva paja oli osastojen raja.

Naisten asuntola oli D-rakennuksessa ja miesten F-rakennuksessa. Kompissa eli yhdessä huoneessa asui kolme tai neljä opiskelijaa. D-rakennuksessa olivat myös opettajattarien virka-asunnot.

Vastakkaisen sukupuolen internaatissa vierailu oli ehdottomasti kielletty. Edes rakkauskirjeitä ei saanut lähettää toiselle puolelle. Viestit piti aina ensin käyttää henkilökunnalla tarkistuksessa. Kun valvojat olivat poissa, vastakkaisen sukupuolen edustajia kutsuttiin joka tapauksessa vierailulle sääntöjä uhmaten.

Erilaiset vapaa-ajan retket olivat paikkoja tavata vastakkaista sukupuolta, mutta opiskelijoiden piti pitää huolta, että seurustelu pysyi soveliaisuuden rajoissa. Keskustelu miehen ja naisen välillä ei saanut kestää liian pitkään.

Erityisesti naisille yhteys miehiin oli riski: Opettajattaren kuului pysyä naimattomana, sillä hänen tuleva perheensä oli suomalainen yhteiskunta. Mikäli naisopiskelija löysi seminaarin aikana kihlatun, hän joutui jättämään opintonsa kesken.

Vapaa-aika: spontaania laulanta ilokivellä

Opiskelijat viettivät vapaa-aikaa erilaisten retkien ja ulkoilun merkeissä. Joka syksy koko seminaari henkilökuntineen lähti Roninmäelle toivottamaan uudet opiskelijat tervetulleiksi. Roninmäelle mentiin kulkueena ja hevosten kyytiin pakattiin pitkät pöydät, pöytäliinat, posliiniasiastot ja täysruoka.

Kampuksen kyljessä oli Moirislampi, jolle mentiin kesäisin ulkoilemaan. Naiset kävelivät myötä- ja miehet vastapäivään. Moirislammella oli myös huvimaja kahvittelua varten.

Naiset osallistuivat valmistujaiskevään vappuyönä Moirislammen nunnakulkueeseen. He pukivat lakanan vaatteeksi ja kietoivat pyyhkeen päähän nunnahuivin tapaan. Kulkueessa käveltiin kynttilöitä kan-

taen. Palava kynttilä symboloi kansankynttilää, joksi opiskelija oli valmistumassa. Se ei saanut sammua, muuten opiskelijasta tulisi huono esimerkki ja hänen opettajan uransa olisi tuhoon tuomittu. Miehillä vastaava perinne oli Moirislammen ympärivuoksi ilman housuja.

Harrastuksia ja hengenelämää löytyi, mistä valita. Sekä miehet että naiset pelasivat pesäpalloa. Talvela hiihrettiin ja luisteltiin Jyväskylällä. Harjulla kelailltiin ja laskettiin mäkeä. Urheiluseurojen lisäksi opiskelijat saattoivat kuulua kuoron tai kristilliseen yhdistykseen. Seminaarinmäen rinteestä löytyi Ilokiivi, jolle saatettiin kokoontua spontaanisti laulamaan. Kiven nimi tuli *Kantelettaresta*.

Opiskelijoilla oli myös toverikuntia, jotka painottivat kulttuuriharrastuksiin. Näillä oli myös omia lehtiä, joihin kirjoitettiin esimerkiksi runoja, tarinoita ja muistelmia.

Päihteet: säännösteltyä kahvinkeittoa

1800-luvun opiskelijat eivät rymyneet kaupungilla approilemassa. Ainakaan kovin avoimesti; alkoholi ja tupakka olivat seminaarin opiskelijoilta kielletty, mutta tämä ei kuitenkaan tarkoittanut, etteikö niitä olisi käytetty salaa. Uudet opiskelijat esimerkiksi toivotettiin usein tervetulleiksi väkijuomia nauttien. Päihteiden käyttö aiheutti riesaa ja seminaarista erotuksia.

Jopa kahvinkeitto oli sallittu luvan kanssa vain keran viikossa. Seminaarilaisilla olikin tietyt kahvilat, joissa he tapasivat viettää aikaa. Santalan kahvila Kauppakadulla oli hieman hienompi paikka.

1800-luvun lopulla railakas opiskelijaelämä tarkoitti siis säädyttömän pitkää keskustelua tai liian läheistä kanssakäymistä vastakkaisen sukupuolen edustajan kanssa. Rakkauskirjeitä, myöhästymistä iltakymmenen hiljaisuudesta, kahvinjuontia kyläpaikassa, salaista tupakanpoltoa ja viinaa tai muuta epäsovelias-

ta käytöstä. Paikassa, jossa oli paljon nuoria, rikkettä esiintyi paljon. Opettajaseminaarista erottamiset ja opintojen keskeyttämiset olivatkin tavallisia.

Talous: rahatonta odotti eroaminen

Pennittömällä ei ollut 1800-luvulla asiaa opettajaseminaariin. Lukukausimaksut piti maksaa, ja jos vanhemmilla ei ollut mahdollisuutta kustantaa opintoja, opiskelijan täytyi kääntyä muiden sukulaisten puoleen. Tukihenkilönä saattoi toimia myös kansakoulunopettaja tai vaikka pastori kotiseudulta.

Miehet saattoivat viettää vuosia vaikkapa metsätöissä tai laivalla säästääkseen opintoja varten. Hankkija joku kotieläimiäkin, kuten lehmiä tai vuohia, joita vuokrasi eteenpäin tai myi niistä saatavat tuotteet kaupungilla.

Rahanpuute oli hyvin tavallista, sillä suurin osa ihmisistä eli omavaraistaloudessa. Jos rahat loppuivat, saattoi opiskelija joutua eroamaan seminaarista. Tai jos hyvä tuuri kävi, hän sai ehkä erityisluvan jäädä vapaaoppilaaksi.

Jos rahaa oli, tai vanhemmat pystyivät kustantamaan asumisen, opiskelija saattoi hyvinkin asua vuokralla kaupungilla. Näin teki yli puolet seminaarin opiskelijoista. Mäki-Matin kaupunginosa oli suosittu keskustaa edullisempien vuokrien vuoksi. Ulko-oppilaalla oli enemmän vapauksia ja valinnanvara ajankäytön suhteen. Seminaarin sisäoppilaitoksessa asuminen oli kuitenkin arvostetumpaa.

LÄHTEET: PEKKA HASSINEN: OI KUVATUKSIA JA MIELIJUOHEITA. TARINOITA JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON JA SEN EDELTÄJIEN VAIHEISTA. AIMO HALILA: JYVÄSKYLÄN SEMINAARIN HISTORIA. EINO KESKINEN (TOIM.): JYVÄSKYLÄN SEMINAARI. JYVÄSKYLÄN SEMINAARIN SATAVUOTISMUISTIO. LIISA HARJULA JA MARJA-LIISA HYVÖNEN (TOIM.): HARVINAISESTA MONINAISEKSI. LISÄKSI HAASTATELTU YLIOPISTON TAIDEMUSEON INTENDENTTIÄ PIRJO VUORISTA.

Naisoppilaita 1920-luvun alkupuolella.

JYVÄSKYLÄN OPETTAJASEMINAARI

- Suomen ensimmäinen opettajaseminaari perustettiin Jyväskylään vuonna 1863.
- Puhekieli oli seminaarin alkuaikoina ruotsi, mutta opetus oli alusta alkaen suomenkielistä: haluttiin kouluttaa opettajia jotka opettavat kansan kielellä.
- Opettajaseminaarin ensimmäinen johtaja Uno Cygneus oli myös kansakoululaitoksen perustaja.
- Naisille kansakoulunopettaja oli ensimmäisiä sosiaalisesti hyväksytyjä ammatteja säätyläisyhteiskunnassa. Miehillä opettajaksi opiskelu taas saattoi merkitä sosiaalista nousua.
- Jyväskylän opettajaseminaarissa opiskelivat mm. Minna Canth, Isa Asp, J.H. Erkkö, P.J. Hannikainen ja Samuli Paulaharju.
- Opettajaseminaari muuttui uudistuksen myötä Kasvatustieteelliseksi korkeakouluksi vuonna 1934 ja Jyväskylän yliopistoksi 1966.

Teuvo Hakkarainen

Kansanedustaja, sahuri

Olen suoraviivainen kansanmies. Sanon, mitä muut vain ajattelevat, mutta eivät uskalla sanoa ääneen. Siksi minunlaistani kansanmiestä tarvitaan edelleen eduskunnassa.

Suora puhetta suomalaisiin sydämiin

www.teuvohakkarainen.fi

Ilmoituksen maksaja: Teuvo Hakkarainen

MARKKU MANNINEN - TERÄKSENLUJA VAIHTOEHTO EDUSKUNTAAN

- kokonaisveroastetta laskettava
- teollisuustyöpaikat takaisin
- maanpuolustus kuntoon
- perusterveydenhoito lähipalveluna

www.manve.fi

Konepajayrittäjä Hankasalmeilta eduskuntaan!

Saat mitä tilaat.

Lukusali

24/7

Selaimella tai iPadilla

PunaMustan Lukusali-palvelu mahdollistaa ilmaisten tai maksullisten sähköisten lehtien julkaisemisen PunaMustassa painetuista lehdistä ja julkaisuista helposti ja edullisesti. Julkaisu voi olla näköislehti tai sisältää erilaisia rikasteita mm. videoita, linkkejä ja muuta internetistä tuttua sisältöä.

Lukusalin käyttäjät voivat lukea julkaisuja niin selaimella kuin iPadillakin.

Lataa Lukusali 24/7 iPad-sovellus **App Store**sta tai mene osoitteeseen www.lukusali.fi ja tutustu PunaMustan uuteen sähköiseen palveluun.

PunaMusta

www.lukusali.fi | www.punamusta.com

Menot

"PÄÄDYIN PITÄMÄÄN MIELENI SEKASORTOA PYHÄNÄ. OLIN JOUTILAS, KUUMEEEN KOURISSA: KADEHDIN ELÄINTEN ONNEA – LEHTIMATOJA, HELVETIN ESIKARTANON TURMELTUMATTOMUUTTA, MAAMYRYÄ, NEITSEELLISTÄ UNTA!"

Arthur Rimbaud teoksessaan *Kausi helvetissä*.

Hep! Se on teattereiden ensi-iltojen aikaa taas. Kannattaa tarkastaa Jyväskylän runsas ja tasokas tarjonta!

tekstit **Menot-setä**

10.3. AGORA

SUN SONG -tapahtuman idea on:

1. Kerro oma lempibiisi Sun Songin Face-book-sivuilla.
2. Kerro, miksi kyseinen kappale on tärkeä sinulle.
3. Näitä kappaleita soitetaan Agora Centerin aulassa tiistaina 10.3. kello 12 - 13.30 välisenä aikana. Tule paikalle.

RAISA KYLLIKKÖRANTA

10.3. ILOKIVI

inspiroiva kuvaus taiteellisesta luomisprosessista.

VIUDEN 2014 Sundance -elokuvafestivaalilla palkittu ja festarinäytöksiä loppuunmyynyt *20 000 Days on Earth* on dokumenttia ja fiktiota sotkeva elokuva kuvitteellisesta vuorokaudesta muusikko-kirjailija **Nick Caven** elämässä. Entisestä heroiiniaddiktista ja goottien kuninkaasta kertova elokuva on myös

13.3. MUSTA KYNNYS

PEKKA "FAARAO" PIRTTIKANKAAN luotsaama kokeellinen "tundraboogie"-yhtye **Cosmo Jones Beat Machine** julkaisi hiljattain levyn *Skunkadelicatess*. Edellinen levy *Belzeboogie* tuli julki noin 8 vuotta sitten. Bändin jäsenet vaikuttavat monissa muissakin bändeissä. Sairaana kova.

14.3. RENTUKKA-ROCK

RENTUKKA-ROCKIN tämän vuoden pääesiintyjä on reggae- ja klubbailupohjalta musiikkia tekevä **Reino Nordin**. Monien mielestä ärsyttävä tyyppi on monien mielestä varsin tasokas muusikko.

Tapahtuman muita esiintyjä ovat latvialainen punkrockia soittava **Foxthroath**, rokkibändi **Gaspard Oil** ja progressiivista punkröpspacepärinää soittava **The Ruffes**.

MONSP RECORDS

14.3. LUTAKKO

BELGIALAIS-ranskalais-kolumbialais-vietnamiläinen **La Chiva Gantiva** on juuri niin hämmäntä musiikillinen keitos kuin odottaa saattaa. Yhtyeen musiikki on kirjava cocktail afro-kolumbialaisia rytmejä, rockia, funkia ja afrobeatia.

Ulkomaan tähti lämpää ehkä vieläkin kovempi, jyvaskyläläinen suobluשבנדי **Slim Bean**. Tukevaa perusjunttausta vähän oudoilla vivahteilla.

YANNIS PESTIAS

RIKU SUONIO

Mikko Hintikka ja Tomi Huusko tulkitsevat kahden intohimoisen runoilijan rakkaustarinan Jyväskylän kansannäyttämön näytelmässä *Rimbaud ja Verlaine*.

12.3. TEATTERI MIILU

Runoilijoiden traaginen homoromanssi

"**HALUSIN KUVATA** sitä, kuinka rakkaus on loppujen lopuksi aina pohjimmiltaan samanlaista riippumatta siitä keitä, mitä sukupuolta tai minkä ikäisiä rakastavaiset ovat", kertoo *Rimbaud ja Verlaine* -näytelmän kirjoittanut jyvaskyläläinen **Eeva Leinonen**.

Arthur Rimbaud (1854 - 1891) oli ranskalainen runoilija ja lapsinero, jonka teini-ikäisenä kirjoittama tuotanto teki lähtemättömän vaikutuksen moderniin lyriikkaan ja rockrunoilijoihin, kuten **Jim Morrison**, samoin Leinosen.

Rimbaud ja Verlaine -näytelmä kertoo Rimbaudin ja häntä reilusti vanhemman, alkoholisoituneen runoilija **Paul Verlaine** traagisen romanssin. Runoilijat tapasivat vuonna 1871. Taiteen ja intohimon nimessä Verlaine jätti raskaa-

na olevan vaimonsa ja vietti Rimbaudin kanssa pari vuotta absintin, huumaiden ja kielletyn rakkauden maustamaa elämää Belgiassa ja Lontoossa. Romanssi loppui dramaattiseen välikohtaukseen, jossa Verlaine ampui Rimbaudia käteen.

Juuri intohimoinen tunteiden kuvaus ja hurja tositarina saivat Leinosen kirjoittamaan tekstin.

Ohjaaja **Mirka Seppänen** vaikuttui myös Leinosen tekstin laadusta.

"Tässä on tehty paljon tarkkaa tutkimustyötä, mutta silti teksti ei ole pönnöttävä historiallinen draama, vaan nykyaikainen. Siksi vein ohjausta siihen suuntaan, että näytelmässä soi **Doorsin** musiikki ja siinä on 1960-luvun hippimeininkiä."

20.3. HISTORICA 306

HULLUNA LAILASTA on Jyväskylän Talven järjestämä tilaisuus, jossa Arabian kielen ja islamin tutkimuksen professori **Jaakko Hämeen-Anttila** esittelee hulluudesta arabialaisessa runoudessa. Kello 16 esiintyvän Hämeen-Anttilan alustus on osa Jyväskylän Talven tapahtumaa Mieli, hulluus ja terveys, joka alkaa klo 14 kulttuurisen mielenterveystutkimuksen verkoston esitelmällä.

21.3. KAUPUNGINTEATTERI

AVOIN LIITTO on **Dario Fon** ja hänen vaimonsa **Franca Ramen** kirjoittama mustaksi komediaksi virittyvä klassikko avioparin yrityksestä antaa puolisolalle täydellinen vapaus. Nyrkkeilymatsiksi menee tämäkin kaunis ajatus.

28.3. ILOKIVI

MIIKKA VARILA

JYYN 81. VUOSIJUHLABILEET juhlii **Kaurismäki**-teemalla. Illan käynnistää *Mies vailla menneisyyttä* -leffasta tuttu, tummaa ja tyylikästä rockiskelmää soittava **Marko Haavisto & Poutahaukat**. Aki Kaurismäen elokuvassa *Veljekset* esiintyvä **Nieminen & Litmanen** puolestaan on Hammond-rummut-duo, jonka soitossa on aineksia jazzista, rockista, iskelmästä ja *Morricone*-tyylin leffamusiikista. Groovessa ja saundissa piisaa.

KAMPUS KINO

PETTERI KALLIOMÄKI ARVOSTELEE ILOKIVEN TULEVIA NÄYTÖKSIÄ

20,000 Days on Earth

IAN FORSYTH & JANE POLLARD, 2014

TI 10.3. KLO 19.00

Henkilokuva **Nick Cavesta** pyrkii kynsin ja hampain olemaan kohteensa kokoinen, eksenttrinen elämys. Kaikki kunnia yrityksestä, mutta jos teoksen riisuu ulkoisista tehokeinoista – faktan ja fiktion sekoittamisesta jne. – jäljelle jää mitä tavanomaisin fanituote, joka ei uskalla tarkastella Cavea muutoin kuin kaukokuvasa.

Arvosana: 2/5

Maps to the Stars

DAVID CRONENBERG, 2014

MA 16.3. KLO 19.00

Cronenbergistä kehittyvä vuosi vuodelta kiehtovampi tekijä. Jälleen kerran hän osoittaa olevansa huikea näyttelijäohjaaja: **Julianne Moore, John Cusack** ja **Mia Wasikowska** eivät ole koskaan olleet parempia. Ei silti mikään ihme, ettei heitä juhlittu oscar-gaalassa näiden suoritus tunteita. Maps to the Stars lienee ollut akatemialle liian suora kuvaus unelmatehtaan kouristuksenomaisesta arkitodellisuudesta, jossa menestys on parasta huumetta ja rehellisyys merkitsee kylmää kalkkunaa.

Arvosana: 5/5

Wild – Villi vaellus

JEAN-MARC VALLÉE, 2014

TI 24.3. KLO 19.00

Tarinat nuorten naisten erämaa- ja luonnonvaelluksista näyttävät olevan Kinon tämän kevään muoti-ilmiö. Kyseisessä alagenressä Wild on paljon onnistuneempi tapaus kuin pari viikkoa sitten nähty *Tracks*.

Reese Witherspoonin 1800 kilometrin soolopatikkaretki tarjoilee elämänmakuista etikkaa siinä missä Wasikowskan kamelivaellus maistui silkalta sokerilta.

Arvosana: 4/5

LISÄKSI OHJELMISTOSSA

MA 9.3. KLO 19.00 THE CONGRESS (MUNDRUCZÓ)
MA 17.3. KLO 19.00 FOXCATCHER (MILLER)

PASKA KOTISEUTU

ERI PAIKKAKUNNILTA TULEVAT OPISKELIJAT HAUKKUVAT KOTIKUNTANSA OMALLA MURTEELLAAN.

Hyvin käy - tai sit ei

MÄ OON Hyvinkäältä. Sen nimi kuulemma tulee sanonnast ”hyvin käy”. Mut en kyl luottais siihe.

Hyvinkää on sellane neljänkymmenkuuentuhannen asukkaan kunta Uusmaalla. Hyvinkääl ei oikee oo kotiseutuidentiteettiä. Ei meil hyvinkääläisil enää ees oikee oo mitää erityist murretta, vaan tää puhekieli, jota me solkataan mite sattuu. Joku kerran sano, et Hyvinkäähä on melkeen jo Helsinki. No... ei, ei ny ihan. Päittäjät taas ehotti viime vuonna, että Hyvinkään nimi voiski olla Hyvinkää City. Nii tota... mitäköhä se ”City” siin nimes edustais?

Hyvinkää on Suomen Egipti. Nähtävyyksinä meil on pyramidin muotone kirkko ja obeliski. Vesistö ei juuri oo, lähin järvi on kuuen kilsan pääs. Eli kuuva on. Siks kai tahottii rakentaa keskustaan se uus jättikauppakeskus. Kiitti vaan, ihan ku siel ei betonia olis tarpeeks ollu. No, ainaki teinit sai paikan mis hengata ja liikkeet pilviä hipovat vuokrat. Jos joku muun ikäne siihe sokkeloon eksyy, niin takuulla alkaa ahistaa. Kulttuuriam meil olis kyl tarjol, musiikkii, näyttelyit ja teatteri, jollei niit oltais koko ajan alas ajamas. Hyvinkääläiset vois sille ite tehä jotain, mutku valittaminen kotona on paljo helpompaa.

Meiän veriviholline on naapurimesta Riihimäki. Siel hyvinkääläset käy joskus vetämäs riksulaisii pataan ja toisinpäin. Yks tuttu sano siel kerran, et se on meiltäpäin kotosin. Se pääs just ja just pakoon. Hyvinkää sit valittiin myös viime vuonna Suomen kymmenenneks vähiten suosituimmaks kunnaksi. Hyvä puoli on, et ainaki meiät ees huomattiin.

Yks puolhyvinkääläine kerran sano mulle, et Hyvinkääs on parasta se, et sielt pääsee helposti pois. Se kyl vähä otti aivoon. Saatana, paska mikä paska, mut ei sitä muut hauku ku me, paljasjalkaset hyvinkääläiset.

Elina Salin

teksti **Aino Vasankari**

Alanvaihdon

OPINTOPOLKU. Korkeakoulupolitiikan muutoksissa on vaikea pysyä perässä, etenkin jos edessä siintää alanvaihto. Kokosimme pikaohjeet säännösviidakkoon.

ALOITA TÄSTÄ

Opiskelija voi hakea opintopolku.fi -portaalin kautta yhteensä kuutta korkeakoulupaikkaa. Haku muistuttaa hieman toisen asteen hakua, sillä uudistuksen myötä hakujärjestyksellä on väliä.

Opiskelijan on vastaanotettava opiskelupaikka listaamansa järjestyksen mukaan. Enää ei siis voi tehdä valintaa esimerkiksi pääsykokeen jättämän vaihtelun perusteella.

Käytäntö kannustaa oppilaitoksia korostamaan sitä, että opiskelija otetaan sisään kaksivaiheiseen koulutukseen. Tavoitteena on, että tulevaisuudessa opiskelijat voisivat hakea pienten

yksiköiden sijaan laajempiin ja yleisiin kandiohjelmiin, joista myöhemmin erikoistutaan maisteriohjelmiin.

KULJETKO TOISTA KERTAA LÄHTÖRUUDUN KAUSTA?

Muutokset tuovat oman lisänsä myös siirto-opiskeluun, eli toiseen pääaineeseen hakeutumiseen kesken korkeakouluopintojen.

Aiemmin korkeakoulun opiskelu-oikeus on ollut pysyvä. Tulevaisuudessa aiemmasta opinto-oikeudesta joutuu luopumaan, kun vastaanottaa uuden korkeakoulupaikan.

Tämän lisäksi korkeakouluilla on vuodesta 2015 lähtien mahdollisuus

teksti **Jasmin Luostarinen** kuva **Perttu Puranen** grafiikka **Arimo Kerkelä**

Kenen jonossa seisot

KIIRE. Toisinaan tulee ikävä peruskoulua, yliopisto kun ei tunne ruokatunnin käsitettä. Ehtiikö luentojen välissä lounaalle?

Piatolla kuultua klo 11.24: ”Miten täällä on näin täyttä, vaikkei oo yhtään jonoo?”

pelisäännöt

käyttää sisäänottokiintiöitä. Monet yliopistot, Jyväskylä mukaan lukien, eivät kuitenkaan ota kiintiöitä käyttöön ennen vuotta 2016, jolloin ne muuttuvat pakolliseksi osaksi hakujärjestelmää.

Kiintiöt pakottavat yliopistot varamaan osan aloituspaikoista ensimmäistä korkeakoulupaikkaa hakeville opiskelijoille. Yliopiston strategiajohtajan **Kari Pitkäsén** mukaan kiintiöillä pyritään vaikuttamaan opiskelijavalintoihin, joten aivan pieniä ne eivät tule olemaan. Tarkkoja tietoja kiintiöiden koosta ei vielä ole.

Alaa vaihtaville pyritään tarjoamaan vaihtoehtoisia tapoja liikkua pääaineesta toiseen. Oppilaitokset aikovat panna erityisesti hyväksilukemiseen ja joustavaan siirtymiseen ilman hakuprosesseja. Uudistuksella pyritään vähentämään uusien opintojen aloittamista alusta ja näin nopeuttamaan val-

mistumista. Opiskelija on kuitenkin pitkälti itse vastuussa opintojensa hyväksilukemisen tarkistamisesta.

Nämä uudistukset koskevat syksyllä 2014 ja sen jälkeen aloittaneita opiskelijoita, sillä lakia ei voida muuttaa koskemaan takautuvasti jo yliopistossa opiskelevia.

VÄLTÄ KONKURSSI

Syksyllä 2014 ja sen jälkeen aloittaneet opiskelijat voivat saada kandiin maksimissaan 32 ja maisteriin maksimissaan 23 tukikuukautta. Yhteensä kuukausia saa 300 opintopisteen tutkinnoissa käyttöönsä vain 50, eli opiskelijan tulee päättää, kumpaan tutkintoon käyttää enemmän tukikuukausia.

Vaikka kuukausia käyttäisi sallittua vähemmän, ylijääviä ei voi siirrellä alemman ja ylemmän tutkinnon välillä. Poikkeusluvalla tukea voi saada kaikki-

aan 64 kuukautta, mutta lisäkuukausia myönnetään vain todella harvoille. Alan vaihtaminen on pidennyshakemusten yleisin hylkäysperuste.

Ennen syksyä 2014 ja aikaisintaan syksyllä 2011 opintonsa aloittaneilla on käytettävissään yhteensä 55 tukikuukautta, jotka kootaan maksimissaan 37 kandi- ja 28 maisteritukikuukaudesta. Poikkeustilanteissa tukikuukausia myönnetään 70.

Tukikuukausien joustamattomat kiintiöt aiheuttavat kahden pääaineen opiskelijoille pakostakin kikkailua. Kaksia opintoja tekevän ei kannata välttämättä ottaa valmiita kandin papereita ulos ajoissa, jos kandiditukikuukausia on vielä käyttämättä. Sen sijaan on järkevämpää käyttää kandiditukikuukaudet loppuun ja tehdä samalla syventäviä opintoja, ennen kuin jatkaa virallisesti maisteriopintoihin. Tämä siksi, ettei tukea voi saada

kahteen tutkintoon samanaikaisesti, eikä kandista jääneitä kuukausia voi siirtää maisterin tekemiseen.

ONNITTELUT, VOITIT PELIN

Kela kannustaa opiskelijoita valmistumaan ajallaan tarjoamalla opintolainahyvitystä tai opintovähennysoikeuden ajoissa valmistuville. Opintolainahyvitystä myönnetään viime syksynä tai myöhemmin aloittaneille, joilla on lainaa vähintään 2500 euroa. Vähennysoikeus koskee aiemmin aloittaneita.

Molemmat voidaan myöntää vain ensimmäiseksi suoritettuun maisterintai amk-tutkintoon, joitain poikkeuksia lukuun ottamatta. Opiskeluajan laskenta aloitetaan ensimmäisistä opinnoista myös alan vaihtajilla.

JUTTUUN HAASTATELTU YLIOPPILASKUNNAN KORKEAKOULUPOLIITTISTA SIHTTEERÄ SUSANNA KOISTISTA. YHTEISHAKU 17.3.-9.4.

- mittasimme ruokaloiden ruuhkahuiput

Rantauduimme tavallisena torstaina Ilokivelle ja Sonaatin suosituimpiin toimipisteisiin selvittämään, millaisessa ajassa ruokansa saa lautaselle keskipäivän pahimpaan ruuhka-aikaan. Onko tungos kaikkialla samaan aikaan? Missä jonot ovat pisimmät?

ENNEN TARKASTELUJAKSON alkamista kaikissa kohteissa on vielä melko hiljaista. Erot ruokaloiden välillä tulevat kuitenkin nopeasti esille.

Ylistöllä alkaa tapahtua ensimmäisenä: kellon lyödessä 11:20 jonoa ilmestyy hetkessä kuin tyhjältä. Pahimpaan

ruuhka-aikaan, puoli kahdeltatoista, tarjotinta saa odotella 11 minuuttia. Ruoan keräämiseen kuluu tämän lisäksi vielä muutama minuutti.

Myös Piatolla kovin ruuhka ajoittuu puoli kahdentoista tuntumaan. Pahimmillaan jonoa on lähes Agoran ulkooville asti, mutta jonotusaikaa kertyy pisimmilläänkin vain noin kuusi minuuttia. Jono etenee nopeasti kahden ruokalinjaston ja kolmen kassan ansiosta.

Seminaarinmäen Tilialla ja Ilokivellä alkaa tapahtua kahdeltatoista, ja ihmisiä kertyy nopeasti ruuhkaksi asti. Ilokivellä voi pian kahdentoista jälkeen

joutua jonottamaan jopa 19 minuuttia. Tilialla pisin jonotusaika jää hieman maltillisempaan 10 minuuttiin.

Ylistöllä ja Piatolla on sen sijaan jo täysin hiljaista. Mitä ihmettä, eikö tämän pitänyt olla ruuhkaisinta lounasaikaa? Onko tämä yleistäkin?

”Ei, ihan joku ihme poikkeus”, kommentoivat ravintola Ylistön työntekijät. Sekä Ylistön että Piaton toimipisteistä kerrotaan, että lounasruuhka ajoittuu tyypillisesti välille 11:30-12:30, mutta varsinaisen ruuhkahuipun ajankohta vaihtelee. Paikalle saapuessa jonoa voi siis olla ruuhkaksi asti tai ei ollenkaan, tuurista riippuen. Huonotuurista ja kii-

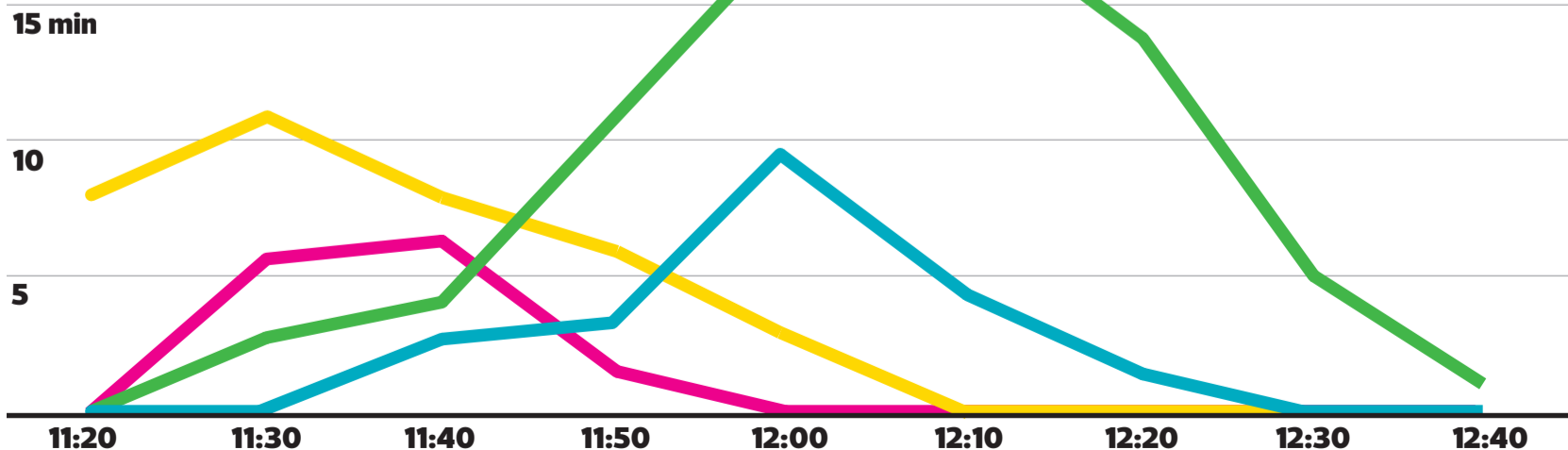
reistä opiskelijaa lohduttavat Piaton lyhyet jonotusajat.

KESKIPÄIVÄN RUUHKA ei ole päivän ainoa. Ravintoloista kerrotaan, että toinen suosittu lounasaika sijoittuu kahden tuntumaan.

Lisäksi Tilian aukioloajat mahdollistavat nykyään myös päivällisen syömisensä Sonaatin toimipisteessä. Mahdollisuus on otettu hyvin vastaan, ja ruokailijoita saapuu paikalle tasaisesti koko illan ajan. Ruuhkaisia hetkiä on kuitenkin melko vähän, ja tässä vaiheessa päivää useimmilla onkin jo aikaa jonottaa; pitää vaikka kokonainen ruokatunti.

RUOKALOIDEN JONOT TORSTAINA 19.2.

● YLISTÖ ● PIATO
● ILOKIVI ● TILIA

JONOJEN PITUUTTA MITATTIIN LASKEMALLA 10 MINUUTIN VÄLEIN AIKA JONOON SAAPUMISESTA TARJOTTIMILLE. ILOKIVEN MITTAUKSISTA PUUTTUU 11:50 TULOS.

teksti **Arimo Kerkelä** kuva **Perttu Puranen**

ELOKUVAT. Kehuttuja, mutta kaupallisesti huonosti menestyneitä elokuvia ohjanneen J-P Valkeapään mielestä Suomesta puuttuu vahva elokuvakulttuuri.

Ohjaaja J-P Valkeapään toinen ohjaustyö *He ovat paenneet* (2014) palkittiin helmikuun alussa neljällä Jussi-patsaalla. He ovat paenneet valittiin vuoden parhaaksi elokuvaksi, Valkeapää parhaaksi ohjaajaksi.

Vaikka kriitikot ylistivät kahden nuoren pakoretkestä kertovaa teosta, se ei menestynyt lippuluukuilla. He ovat paenneet keräsi kotimaan elokuvasaleihin vain 3000 katsojaa.

”Jonkun tahon pitäisi ehkä tehdä analyysi siitä, että mitä siinä kävi. Pienen markkinabudjetin vuoksi mainonta oli pääasiallisesti netissä. Meillä ei ollut tunnettua ohjaajaa eikä tunnettuja näyttelijöitä”, Valkeapää pohtii.

Sekä *He ovat paenneet* että Valkeapään esikoisohjaus *Muukalainen* (2008) ovat kuitenkin keränneet runsaasti kehuja ja päässeet esitykseen useille kansainvälisille elokuvafestivaaleille.

”Siitä voi löytää jotain surkuhupaisuutta, että tämän elokuvan katsojat löytyvät ulkomailta. Sama [*Pirjo Honkasalon* ohjaaman vuoden 2014 Jussi-voittajan] **Betoniön** kanssa. Molemmat ovat päässeet lukuisille merkittäville elokuvafestivaaleille.”

Vaikka *He ovat paenneet* ei menestynyt elokuvateattereissa, ovat Jussi-palkinnot nostaneet elokuvan ainakin hetkellisesti valokeilaan.

”Vielä on vähän turhan aikaista arvioida, että mikä vaikutus niillä palkinnoilla on. Tuntuu, että ihmisten kiinnostus sitä elokuvaa kohtaan on nyt jotenkin herännyt”, ohjaaja sanoo.

SUOMALAISYLEISÖ EI OLE LEFFOJEN SUHTEEN HIRVEÄN SEIKKAILUNHALUINEN TAI KAIKKIRUOKAINEN.

YLEISESTI OTTAEN suomalaisella elokuvalla menee hyvin – ainakin kaupallisesti. Kun kotimaisissa elokuvateattereissa kävi viime vuonna noin 7,5 miljoonaa katsojaa, myytiin lipuista reilu neljännes kotimaisiin elokuviin.

”Suomalaisen elokuvan itsetunto on hyvällä tolalla, koska on niin paljon yleisömenestyksiä. Suomalaista elokuvaa käydään katsomassa paljon”, Valkeapää arvioi.

Vuoden 2014 katsotuin elokuva oli **Dome Karukosken** ohjaama *Mielensäpahoittaja*, joka keräsi yli 450 000 kävijää elokuvateattereihin. Yhteensä kahdeksan suomalaista elokuvaa ylitti sadan tuhannen katsojan rajan.

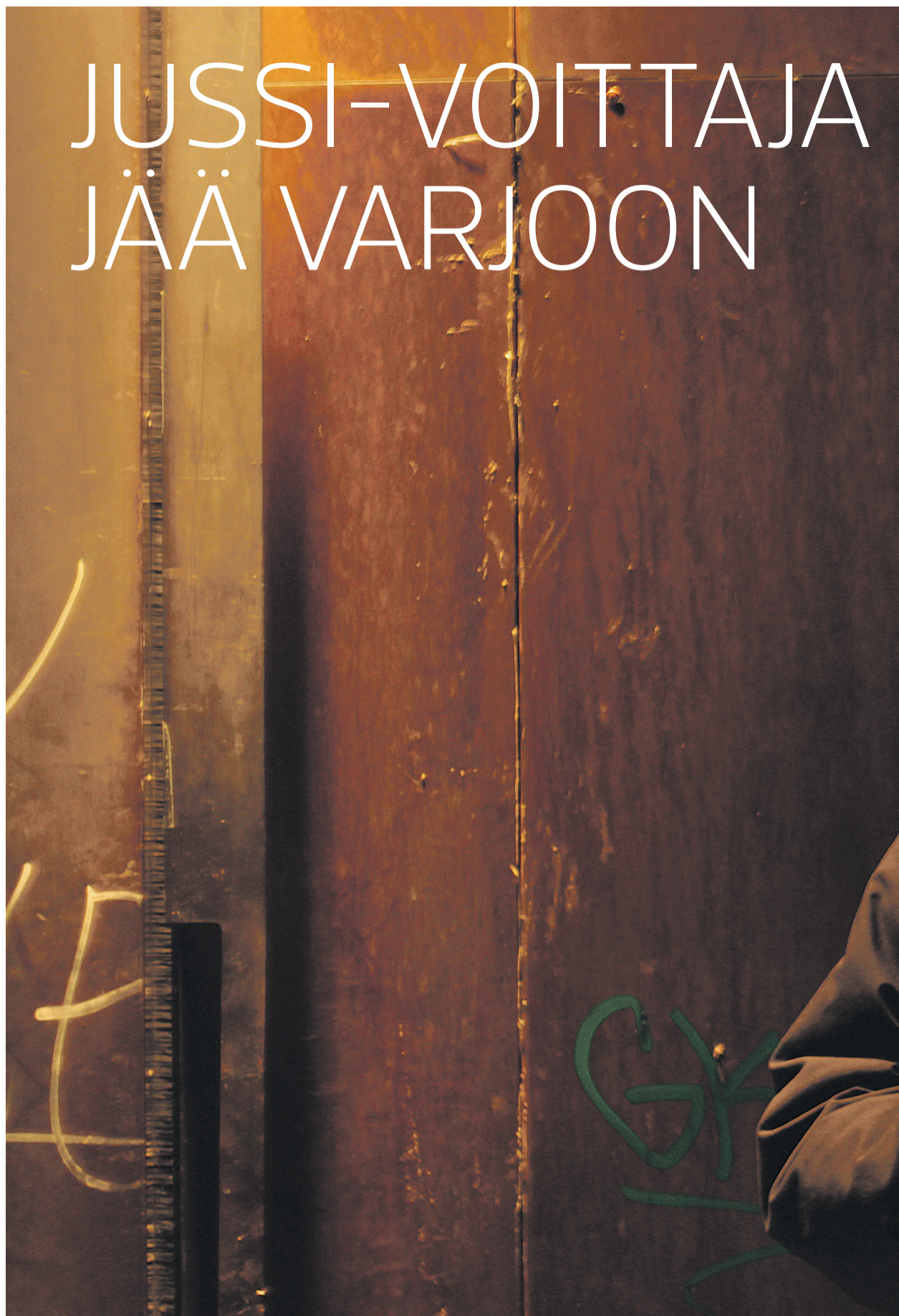
Silti vain harvat kotimaiset elokuvat ovat todellisia menestyksiä. Katsotuimmat elokuvat ovat lähes poikkeuksetta komediaa, toimintaa tai koko perheen elokuvia.

”Suomalaisyleisö ei ole leffojen suhteen hirveän seikkailunhaluinen tai kaikkiruokainen. Tällä hetkellä eletään lama-aikaa, niin eskapismi myy ihan selkeästi.”, Valkeapää sanoo.

Valkeapään mukaan poikkeuksen tekevät Rakkautta & Anarkiaa -festivaalin kaltaiset erityistapahtumat. Niissäkin käy silti suhteellisen vähän ihmisiä.

”Siellä on sitten samat ihmiset, jotka kiertävät näyttöksestä toiseen. Se porukka joka ostaa kaikki liput, ei välttämättä ole niin hirveän iso.”

JUSSI-VOITTAJA JÄÄ VARJOON

ON HELPPO jakaa elokuvat menestyksiin ja floppeihin pelkkien katsojalukujen perusteella. Valkeapään mukaan katsojaluvuista puhutaan turhankin paljon.

”Kun katsoo miten suomalaisesta elokuvasta kirjoitetaan, niin tuntuu että vaikka *Helsingin Sanomat* ei osaa enää kirjoittaa mistään muusta kuin katsojaluvuista. Se kertoo yleisemmin suomalaisen elokuvakulttuurin tilasta. Ei se hirveän vahva ole”, ohjaaja arvioi.

J-P Valkeapään mielestä elokuvataiteeseen suhtaudutaan Suomessa eri tavalla kuin muihin taiteisiin. Hän pohtii, että syy voi olla omien merkkiteosten puuttumisessa.

”En tiedä johtuuko se siitä, ettei meillä ole **Kaurismäen** lisäksi ollut muita kansainvälisesti merkittäviä elokuvantekijöitä.”

Kotimaisen filmituotannon merkittävimmät ajanjaksot ovat yhdistyneet enemmän kotimaassa menestyneisiin suuren yleisön elokuviin.

”Suomalaisen elokuvan kultakaudet ovat aina liittyneet tällaiseen yleisöelokuvaan, kun miettii esimerkiksi 50-luvun studiokautta tai 40-luvun elokuvia.”

37-VUOTIAAN Valkeapään harteille on lastattu jo suuria odotuksia. Esimerkiksi *Demokraatti*-lehden elokuvakriitikko **Rane Aurimo** kirjoitti *He ovat paenneet* -elokuvan arvioissaan, että ”tällä tiellä ohjaajan suurempi läpimurto on vain ajan kysymys”. Myös kansainvälistä menestystä on pidetty mahdollisena.

Valkeapää on kutsuttu tulevaisuuden lupaukseksi, mutta hän itse suhtautuu titteliin torjuvasti.

”Lupauksia varmasti on, mutta tuollainen läpimurto tarvitsee elokuvan, joka tulee paljon katsotuksi, palkituksi ja myydyksi. Ihan mieluusti tekisin sellaisen.”

Valkeapää muistuttaa, että Aki Kaurismäen läpimurto tapahtui vasta vuosien työn jälkeen.

”Kaurismäellä oli takana vuosikymmenten duuni

Ohjaaja J-P Valkeapää vieraili Jyväskylässä Arktisen upeeta -filmifestivaaleilla.

ennen todellista läpimurtoa, mikä oli Cannesissa *Kauas pilvet karkaavat*.”

Vastaava asema toisi Valkeapään mukaan enemmän rahaa ja liikkumavaraa elokuvien tekemiseen. Ennen läpimurtoakin J-P Valkeapää on tyytyväinen omaan tilanteeseensa.

”Teen tällä hetkellä semmoisia elokuvia, mitä haluan itse tehdä. Koen saaneeni rahoittajilta luottamusta siihen, että he kokevat näiden elokuvien olevan tekemisen arvoisia.”

J-P (JUKKA-PEKKA) VALKEAPÄÄ

- Palkittu suomalainen elokuvaohjaaja ja käsikirjoittaja.
- Syntynyt Porvoossa 1977.
- Ohjannut elokuvat *Muukalainen* (2008) ja *He ovat paenneet* (2014).
- Kirjoittaa parhaillaan kolmannen elokuvansa käsikirjoitusta. Kuvaukset on tarkoitus tehdä vuonna 2016.

Vaaratonta konemusiikkia

UNZYME: OVERRIDE

Jyväskyläläistrio Unzymen omakustannebyytti *Brainforestista* ehti vierähtää osapuilleen viisi vuotta. Vakuuttavan Facebookfanikunnan keränneen yhtyeen biomekaaninen pop on esikoislevyn jälkeen jalostunut *Joy Divisionin* ja *Icon of Coilin* äpärälapselta kuulostavaksi kevyeksi konemusiikiksi.

Unzymen muuten saumattomassa äänimaisemassa laulusuoritukset jäävät irrallisiksi. Levyn konetaustat soljuvat luontevina, mutta vokaalit kaipaavat efektikerrosta tuekseen. Omakustanteeksi *Override* on silti ammattimaisen kuuloiseksi tuunattu. Heti kuuntelun jälkeen ei ainoakaan kappale tunnu aiheuttaneen korvamatoa. Seuraavana päivänä huomaan kuitenkin hyräileväni sinkkubiisi *Step outsidea*.

Ines Sirén

Hauras kuin perhosen siipi

JYVÄSKYLÄN HUONETEATTERI: PHOBOS JA DEIMOS - PELKO TULEE UNIIN

Huoneteatterin uusin purettu terävästi vakavaan aiheeseen. Voiko raiskauksen ja väkivallan uhri päästä koskaan täysin yli kokemastaan? Vallitseeko pelko uhrin haurasta mieltä koko loppuelämän? Tätä näytelmä kysyy ja paljon muutakin. Elävällisen dialogin pääosassa ovat ihmisten kokemukset ja tunteet. Raskaaseen aiheeseen on siroteltu mukaan myös tasapainottavia huumorin kukkia.

Jyväskyläläisen teatterivaikuttajan *Antti Viitamäen* teos maistuu toisinaan hieinan opetusnäytelmästä, mutta on pääosin todella kiinnostava. Näytelmän lavastus ja puvustus on minimalistinen ja onnistunut. Musiikki ja valotehosteet tekevät unikohtauksista erittäin vaikuttavia. Näyttelijäsuoritukset ovat vahvoja ja hyvin tasavertaisia keskenään, välillä on vaikea uskoa, että kyseessä on harrastajateatteri. Suosittelen erittäin lämpimästi.

Elina Salin

Maailman rajoja tutkimassa

KAIJA RANTAKARI: MIKADO (POESIA)

Kaija Rantakarin esikoisrunoelma *Mikado* on kaunis, melko lyhyt kuvaus elämästä. Teos tutkii maailman rajoja ja rajapintoja geometrian kautta. Onko tämä puolisuunnikas ns. freesi, kysyy runon puhuja jo heti alussa.

Rantakari onnistuu luomaan runoillaan kuvamaisia, joihin on helppo iskeytyä mukaan. Nimenomaan iskeytyä, sillä tunnelmasta mennään ja paikasta mennään toiseen salamannopeudella.

Ystävänä totesi Rantakarin runokirjan luetuun, miten kirjan ”ois voinu julkais-

ta rasiassa, jossa on irti leikattuina suikaleina ne säkeet ja sit sitä vois pelata niinku mikadoa.” Sitä tämä teos tavallaan onkin, nimensä mukaisesti Mikadoa. Rantakari nostaa pinosta yhden puisen, värikoodatun tikun liikuttamatta muita tikkuja. Lähes kaikki säkeet ovat yksittäisiä, erillisiä toisistaan, mutta yhdessä ne muodostavat koko maailman läpi menevän runoteoksen.

Suvi-Tuulia Nykänen

Tutkijoiden lomakuvia?

URBAN DIVING - TUTKIMUSMATKALLA RIIAN ÄGENSKALNINSSA

Ilokiven harmaita betoniseiniä värittävät valokuvat Riian puutalo-kaupunginosasta. Suomalaistutkijat ovat dokumentoineet kuviinsa sodista selvinneen, mutta myöhemmin rappeutuneen alueen yksityiskohtia.

Näyttelyn alussa olo on ristiriitainen: kuin selaisit vieraan ihmisen lomakuvia. Hyvästä laadusta ja kauniista väreistä huolimatta ne eivät tarjoa mitään erityistä. Rajaukset ja vinot kuvakulmat vaikuttavat lähinnä vahingoilta. Kömpelöt linjat ovat kuitenkin ymmärrettävissä, sillä kuvien päätarkoitus on ikuistaa katoavaa arkitehtuuria.

Kuvien taustakuvamaista mitäänsanomattomuutta lievittävät toimiva ripustus ja kauniiden värien kontrasti betoniseiniä vasten. Näkemystä on erityisesti *Hanna Tyvelän Tilkutäkki- ja Elämää sisäpihalla* -kuviissa, joista huokuu värien ja tunnelman yhdistelmä. Myös *Ritva Ruposen Ikkunakerrostumat* ovat ilo silmälle kaikessa yksinkertaisessa kauneudessaan.

URBAN DIVING ILOKIVELLÄ 2.3 - 31.3.2015

Aino Vasankari

Staattista Saariahoa

KAIJA SAARIAHO: QUATRE INSTANTS - TERRA MEMORIA FOR STRING ORCHESTRA - ÉMILIE SUITE (ONDINE)

Meta4-yhtyeen kahden vuoden takainen levytys *Kaija Saariahon* kamarimusiikkiteoksista oli loistava tapaus. Erikokoisista sävellyksistä muodostettu dynaaminen kaari teki levyä mielenkiintoisen kokonaisuuden. Siksi Ondinen uusinta Saariaho-levytystä kuunnellessa hieman pettyy.

Vika ei ole musiikissa vaan asettelussa. Vokaalisävellyksiä vaivaa se, että ne ovat tyylillisesti liikaa toistensa kaltaisia. Samanlaisen diminuendoaiheiden toistuminen tekee musiikista staattista ja tylsää. Vaihtelua olisi kaivattu muutenkin kuin Terra Memoria For String Orchestran ärhäkistä ostinatokuviosta.

Parasta levyssä on pehmeästi r-kirjainta ääntävä *Karen Vourc'h*. Hänen tummasointinen sopraanonsa sopii hyvin Saariahon meditatiivisen rauhan ja hillittyjen purkausten välillä seilaavaan musiikkiin.

Paavo Kässi

Kesyjä hirviä, metsäkauriita ja poroja Ilmoksella!
À la carte -ravintola - Maittavaa maalais-gourmet ruokaa!

Ravintola
HIRVIKARTANO

Hirveän hieno elämäys!

Olemme avoinna
ti-la klo 12-21

Heinäseläntie 381, Jämsä
info@hirvikartano.fi
Ravintola 0400 488 779

WWW.HIRVIKARTANO.FI

TULE KYLPYLÄN LÄMPÖÖN RANTASIPI LAAJAVUOREEN!

Opiskelijat ovat tervetulleita kylpylään aina edullisesti opiskelijakorttia näyttämällä: ma–pe klo 7–14 hinta vain 6,70 (3 tuntia) ja muina aikoina 9,70 (3 tuntia).

Keilaus opiskelijahinnoin
ma–to klo 9–16 vain 16,-/rata.
Tule viihtymään kaveriporukalla –
meillä on aina hohtokeilausta!

Keilausvaraus kätevästi myös netistä: www.rantasipi.fi

VARAUKSET JA LISÄTIEDOT www.rantasipi.fi tai 014 628 540

Kylpylähotelli Rantasipi Laajavuori
Laajavuorentie 30, 40740 Jyväskylä
laajavuori.kylpyla@restel.fi

Viestintäkoulutukset

- ▶ Dokumenttityö
- ▶ Elokuva- ja tv-työ
- ▶ Elokuvanäyttelemine
- ▶ Toimittajan työ
- ▶ Radio- ja tv-toimittajan työ
- ▶ Valokuvaus

voionmaan opisto
voionmaanopisto.fi

Opistontie 35, 34130 Ylinen, Ylöjärvi | 03 314 22 900 | info@voionmaanopisto.fi

ILOKIVEN RUOKALISTA 9.3.–27.3.

VKO 11

MA 9.3.

Kasvispihvit,
tomaatti-timjamikastike
Sitruunasele*
Yrttikalkkunakastike*

TI 10.3.

Falafelpyörykät,
tomaattikastike
Broileripastapaistos*
Intialainen lihapata*

KE 11.3.

Täytetyt kasvisherkkusieni-
ohukaiset*
Rapeat kalapihvit
Curryporsaspata*

TO 12.3.

Kasvissosekeitto*
Kasvistäyteinen seileike
Kebabwokki*

PE 13.3.

Quornbolognese, spagetti*
Jauhelihakastike, spagetti*
Pyttipannu

VKO 12

MA 16.3.

Porkkanaohukaiset*
Pestoinen uunikala*
Lindströminpihvi

TI 17.3.

Kasvismakaronilaatikko*
Makaronilaatikko*
Nakkikastike

KE 18.3.

Linnsikeitto*
Mangobroileri*
Lohipihvit

TO 19.3.

Soijastroganoff*
Paistettu kalaleike
Tulinen lihapata*

PE 20.3.

Kasvispyörykät
Bordelaisekala*
Jauhemaksapihvit*

VKO 13

MA 23.3.

Meksikolainen risotto*
Päivän kala*
Jauhelihapihvi, tomaattikastike

TI 24.3.

Kasviskiausaus*
Lohipyörykät
Chili con carne*

KE 25.3.

Kesäkurpitsaherku*
Mausteinen broileripata*
Porsaanleike, sinappikastike

TO 26.3.

Kasvislinssikastike*
Lohikeitto*
Broilerilasagne

PE 27.3.

Karibialaiset kasvispihvit
Savukalakastike, spagetti
Paella*

teksti **Tuomas Kokko** kuva **Perttu Puranen**

HAUSKUUTTAJA

RÄPPÄRI. Pyry Jaala opiskelee opettajaksi Jyväskylän yliopistossa. Hän julkaisi hiljattain toisen soololevynsä Are-artistinimellä.

Are on karikatyyri, kärjistetty versio minusta. Tietysti se on pääpiirteissään samanlainen kuin minä, mutta liioiteltu ja äärimmäisyyksiin viety.

Aren jutut on mietitty hauskuuttamisen kannalta, eivät ne ole suoraan minun omia mielipiteitäni. Se on pääasia, että ne ovat edes jollain tavalla hauskoja. Jos en suhtautuisi itseironisesti asioihin, niin olisin varmasti tullut jo hulluksi. Minä vain olen sellainen tyyppi, jolle sattuu kaikesta.

Olin varmaan viidennellä tai kuudennella luokalla, kun kaverini soitti minulle räppiä. En hirveästi ymmärtänyt englantia, mutta tunnistin kappaleista kuitenkin kaikki kirosanat. Olin siihen saakka kuunnellut vain musiikkia, joka soi radiossa, eikä siinä kiroiltu niin paljon. Räpin mystinen maailma kiinnosti, koska meininki oli selkeästi räähvitöntä.

Räppi oli minulle aikoinaan myös musiikkityyli, joka tarjosi mahdollisuuden itseilmaisuuksiin, koska en kuitenkaan osannut laulaa. Myös sanallinen ulosanti on aina ollut minulle asia, jossa on kokenut pärjäävänsä ja josta on tykännyt.

Aluksi kirjoitin riimejä englanniksi. Minä vain imitoin artisteja, joita itse kuuntelin. Huomasin jossain vaiheessa, että en vain osaa englantia tarpeeksi ja päätin kokeilla suomeksi kirjoittamista. Se tuntui paljon paremmalta. Suomeksi saattoi ilmaista itseään helpommin. Kaverini poltti minulle Kemmurun cd:n. Sitä tuli aikoinaan kuunneltua ihan hulluna. Olen yhä myös **Seremoniamestarin** fani.

VIIME VUOSINA olen koettanut suhtautua musiikin tekemiseen aikaisempaa vakavammin. Olen alkanut ajatella, että voin keskittyä tiettyihin osa-alueisiin ja kehittää itseäni. Aiemmin musiikin tekeminen oli vain sitä, että kirjoitti silloin, kun tunsikin olevansa jollain tavalla inspiroitunut. Silloin mietti vain, ovatko yksittäiset riimit hauskoja vai eivät. Nyt musiikki on minulle asia, jossa yritän kehittyä tietoisesti.

Nuoriso vääntää räppiä aktiivisesti Jyväskylässä. En tiedä, kuinka kaupunkiin on kehittynyt sellainen meininki. Ei saa missään nimessä unohtaa **Ossi Valpiota**, joka on järjestänyt kaupungissa tapahtumia jo pitkään. Valpio on omalla aktiivisuudellaan mahdollistanut sen, että nuoret ovat päässeet esiintymään ja räppäämään. Sillä tavalla Jyväskylä eroaa muista kaupungeista. Täällä on päässyt helposti esiintymään ja sitä kautta kehittymään musiikintekijänä.

Aloitin opintoni Jyväskylän yliopistossa vuonna 2008. Olen luokanopettajakoulutuksessa. Hain aikoinaan moneen paikkaan, mutta valitsin yliopiston.

Olen ajatellut, että haluan olla töissä lasten tai nuorten parissa. Koen olevani ihminen, joka ei pärjää ainakaan missään liike-elämässä, vaan nimenomaan ihmisten kanssa hommaileminen on se minun juttuni.

ARE: RAAKA JA LEIKKAAMATON (KPC RECORDS)

OPISKELIJAKORTILLA FUKSEIL LEKING WHOPPER Jr.®

2€

Tarjous voimassa opiskelijakortilla Jyväskylän Hannikaisenkadun Burger King -ravintolassa 30.4.2015 asti (normaalihinta 2,80 €).

Ilo isosta buffet-pöydästä!

Yli 30 vaihtoehtoa.
Syö ja juo juuri niin paljon
kuin Sinä haluat!

Opiskelijakortilla

- 10 %

buffetin ja jäätelön
normaalihinnasta

rax.fi

RAX
BUFFET

Opiskelijan koti on

KOAS

ASUNTOMME ON SUUNNITELTU OPISKELIJOILLE!

Koasilla kaikki asumismenot sisältyvät vuokraan; sähkö, vesi, tietoverkko ja pesutupa. Vuokrataso on edullinen. Lisäksi asunnoissa on nopeat tietoliikenneyhteydet. Haettavana on yksioitaita, soluasuntoja ja perheasuntoja.

ASUNTOJEN POHJAKUVAT,
HINNAT JA HAKEMINEN:
www.koas.fi

LÖYDÄT MEIDÄT MYÖS
www.facebook.com/koas.fi

Keski-Suomen opiskelija-asuntosäätiö
Kauppakatu 11 A, 40100 Jyväskylä
Puh. 010 820 4444,
asiakaspalvelu@koas.fi
www.koas.fi

OPISKELIJA
ALE **-25%**
(kehykset ja linssit).

JYVÄS
optiikka

DAILIES
Aqua Comfort Plus

20€/30 kpl

PIILOLASEJA AINA VARASTOSSA

Kauppakatu 5, Jyväskylä
(Vakiopainetta vastapäätä)
Puh. (014) 212 838
www.jyvasoptiikka.fi

ETKÖ TODELLAKAAN TIEDÄ KUKA TÄMÄ NAINEN ON?

WWW.PAULIINAHOLM.FI

Makaja Pauliina Holm tallelynnä

KOKOOMUS